

PEST VÁRMEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Ügyiratszám: PE-06/KTF/00240-28/2023

Ügyintéző: Marlyin Kádár Enéh
Jánoska-Orbán Hajnalka
Kiss Krisztina
Némethné Fikó Krisztina
Márhoffer Tamás
Nagy Tamás
Vlasics Gergő

Tárgy: Kiskunlacháza, külterület 0508/2, 0508/38–43, valamint 0510/16 hrsz.-ú ingatlanok területére tervezett bányászati tevékenységre vonatkozó környezeti hatásvizsgálati eljárás

Telefon: (06-1) 478 4558

HATÁROZAT

A LASSELSBERGER HUNGÁRIA Kft. (1239 Budapest, Grassalkovich út 255.; Cg.: 01-09-697623; a továbbiakban: Környezethasználó) által a Kiskunlacháza, külterület 0508/2, 0508/38–43, valamint 0510/16 hrsz.-ú ingatlanok területére tervezett bányászati és kapcsolódó tevékenységekre vonatkozó környezeti hatásvizsgálati eljárásban a kérelmet **vízügyi, vízvédelmi, táj- és természetvédelmi, valamint a Kiskunlacháza külterület, 0508/2 helyrajzi számú földrészlet tekintetében a termőföld mennyiségi védelme szempontjából**

elutasítom.

SZAKHATÓSÁGI ÁLLÁSFOGLALÁS

A **vízügyi és vízvédelmi szakhatósági** hatáskörben eljáró, **Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet** Katasztrófavédelmi **Hatósági Osztály** (a továbbiakban: FKI-KHO) 35100/939-1/2023.ált. számú szakhatósági állásfoglalásában a korábban adott 35100/17777-1/2022.ált. számú szakhatósági állásfoglalását visszavonta és **a tevékenységhez nem járult hozzá.**

A **katasztrófavédelmi szakhatósági** hatáskörben eljáró, **Pest Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (a továbbiakban: PMKI)** 36300/1922-1/2021.ált. számú szakhatósági állásfoglalásában a tervezett bánya létesítéséhez kikötések nélkül járult hozzá.

A **földtani szempontú megalapozottság és az ásványvagyon-védelmi** vizsgálat tekintetében **Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága Bányászati és Gázipari Főosztályának Budapesti Bányafelügyeleti Osztálya (a továbbiakban: SZTFH) SZTFH-BANYASZ/449-4/2023** számon adott szakhatósági állásfoglalást, melyben a bányatelek megállapításához feltétel nélkül hozzájárult.

A **hulladékgazdálkodási** hatáskörben eljáró **Pest Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály** (a továbbiakban: Hulladékgazdálkodási

Hatóság) PE-06/KTF/42633-2/2023 számú szakhatósági állásfoglalásában a tervezett tevékenységekhez az alábbi feltételekkel járult hozzá:

1. A tevékenység végzése során keletkező veszélyes és nem veszélyes hulladékokat, illetve a bányászati tevékenység során esetlegesen felszínre kerülő hulladéknak minősülő anyagokat azonosító kód szerint be kell sorolni és a környezet veszélyeztetését kizáró módon, a további kezelés, hasznosítás elősegítése érdekében szelektíven kell gyűjteni.
2. **A hulladékok további kezelésre csak az adott típusú hulladéokra érvényes hulladékgazdálkodási vagy egységes környezethasználati engedéllyel rendelkező szervezetnek adhatók át. A kezelési engedély meglétéről a hulladék átadását megelőzően Környezethasználónak meg kell győződnie.** A keletkező hulladékok kezelése során a hasznosítást előnyben kell részesíteni az ártalmatlanítással szemben.
3. A hulladékok gyűjtőhelyeit egyértelműen jelölni kell. A gyűjtő edényzeteket azonosító címkével kell ellátni.
4. A keletkező hulladékok átmeneti gyűjtésének céljából **üzemi gyűjtőhelyet kell létesíteni és üzemeltetni**, az üzemi gyűjtőhely létesítése esetén az üzemi gyűjtőhely üzemeltetési szabályzatát jóváhagyásra be kell nyújtani a Hulladékgazdálkodási Hatóság részére.
5. A keletkező veszélyes hulladékok kezelése során be kell tartani a vonatkozó rendelet előírásait.
6. **A területre bármilyen hulladék beszállítása, ott hulladékgazdálkodási tevékenység folytatása kizárólag hulladékgazdálkodási engedély birtokában végezhető.**
7. A terület tulajdonosa köteles a terület őrzéséről gondoskodni, az esetleges illegális hulladéklerakást megakadályozni.
8. A bányászati tevékenység során esetlegesen felszínre kerülő szennyezett anyagok szakszerű kitermelésével és ártalmatlanításával mentesíteni kell a területet.
9. **A tevékenység során kitermelt földtani közeget a további felhasználás előtt vizsgálni kell.** A talajt vagy más természetes állapotában meglévő anyagot azok szennyezettsége esetén, illetve abban az esetben, ha azokat nem a kitermelés helyén használják fel, hulladéknak kell besorolni és kezeléséről hulladékbirtokosként gondoskodni kell.
10. **Feltöltésre, visszatöltésre, illetve a terület tájrendezésére kizárólag hulladéknak nem minősülő tiszta ásványi anyag, illetve a hulladékstátusz megszűnésére vonatkozó feltételek teljesülését igazoló dokumentummal rendelkező, szennyeződésmentes anyag használható fel. A felhasznált anyag eredetét igazoló dokumentumokat, illetve a hulladékstátusz megszűnésére vonatkozó feltételek teljesülését igazoló dokumentumokat Környezethasználónak meg kell őriznie.**
11. A keletkező hulladékokról nyilvántartást kell vezetni és adatszolgáltatást teljesíteni a Hulladékgazdálkodási Hatóság részére.
12. A tevékenység során gondoskodni kell a hulladékképződés megelőzéséről, a képződő hulladék mennyiségének és veszélyességének csökkentéséről, a hulladék hasznosításáról, továbbá környezetkímélő ártalmatlanításáról.

*

Megállapítom, hogy a bányanyitás akadályozná az 5. Nemzeti Környezetvédelmi Program által meghatározott környezeti célok elérését.

Megállapítom, hogy a kérelem szerinti tevékenység Kiskunlacháza Város **településrendezési tervével nincs összhangban.**

Jelen eljárásban az igazgatási szolgáltatási díj mértéke 1 350 000 Ft, mely megfizetésre került.

A határozat a közléssel véglegessé válik, fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a közléstől számított 30 napon belül közigazgatási per indítható a Pest Vármegyei Kormányhivatalnál előterjesztett, de a Budapest Környéki Törvényszékhez (a továbbiakban: Törvényszék) címzett keresetlevél benyújtásával.

A keresetlevélben azonnali jogvédelem kérhető. Azonnali jogvédelem keretében kérhető a halasztó hatály elrendelése. A halasztó hatály elrendelése esetén közigazgatási cselekmény nem hajtható végre, annak alapján jogosultság nem gyakorolható és egyéb módon sem hatályosulhat.

Természetes személy a keresetlevelet elektronikus úton vagy papír alapon [Pest Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályhoz (a továbbiakban: Környezetvédelmi Hatóság) – 1072 Budapest, Nagy Diófa utca 10-12.] is benyújthatja.

Az *elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól* szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: Eüsztv.) 9. §-ában meghatározottak elektronikus úton nyújthatják be a keresetlevelet. A jogi képviselővel eljáró ügyfél csak elektronikus úton nyújthatja be a keresetlevelet.

Elektronikus úton a keresetet csak az IKR rendszeren keresztül lehet benyújtani, amely az alábbi elektronikus felületen található <https://e-kormanyablak.kh.gov.hu/client>.

Az ügyfélként eljáró gazdálkodó szervezet illetve az ügyfél jogi képviselője elektronikus ügyintézésre köteles. A képviselő elektronikus kapcsolattartás esetén a keresetlevél mellékleteként csatolja az elektronikus okiratként rendelkezésre álló vagy az általa digitalizált meghatalmazást, kivéve, ha a képviselő meghatalmazása a rendelkezési nyilvántartásban szerepel.

A közigazgatási per illetéke 30 000 Ft, azonban a feleket vagyoni és jövedelmi viszonyaikra tekintet nélkül illetékfeljegyzési jog illeti meg.

A Törvényszék a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére, vagy ha szükségesnek tartja tárgyalást tart.

INDOKOLÁS

Környezethasználó, meghatalmazottja útján [a HATÁS-KÖR 2000 Bt. (3528 Miskolc, Lajos Árpád út 19.; Cg.: 05-06-010841; a továbbiakban: Tervező)] EPAPIR-20210309-14717 számon kérelmet nyújtott be a területileg illetékes környezetvédelmi és természetvédelmi hatósághoz [jelenleg a Pest Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály (a továbbiakban: Környezetvédelmi Hatóság, természetvédelmi hatáskörben: Természetvédelmi Hatóság)]. A kérelem a Kiskunlacháza külterület, 0508/2, 0508/38–43, valamint 0510/16 hrsz.-ú ingatlanokra – összesen 35 ha 2713 m² nagyságú területre – tervezett bányászati tevékenységre vonatkozott.

A kérelem szerinti tevékenység környezeti hatásvizsgálat köteleles, mivel az *a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról* szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet] 1. számú mellékletének 10. a) pontjában foglaltak alapján [Egyéb bányászat (...) 25 ha területnagyságtól külszíni bányászat esetében] minősül; így a kérelem vonatkozásában 2021. március 11. napján az 1. § (3) bekezdés a) pontja szerinti környezeti hatásvizsgálati eljárás indult.

Tervező EPAPIR-20210312-597 számon az eljárás szüneteltetésére vonatkozó kérelmet nyújtott be, melyet a környezetvédelmi hatóság PE-06/KTF/15369-4/2021 számú végzésében 2021. március 12. napjától szüneteltetett.

Tervező által benyújtott EPAPIR-20210429-3028 számú kérelem alapján az eljárás 2021. május 1. napjától folytatódott.

Az EPAPIR-20210309-14717 számú kérelemhez Tervező csatolta, a több mellékletet tartalmazó – „Kiskunlacháza XXIV. – kavicsos homok” védnévre tervezett bányatelek környezetvédelmi hatásvizsgálata című, 2021 februárjában általa összeállított – dokumentációt, majd ezt az EPAPIR-20210429-3028 számú kérelemben kiegészítette a Natura 2000 hatásbecslési dokumentációval (a továbbiakban együttesen: Dokumentáció).

A Dokumentációban foglaltak alapján a Környezetvédelmi Hatóság megállapította, hogy a tárgyi tevékenységgel kapcsolatban országhatáron áterjedő jelentős környezeti hatás bekövetkezése nem várható.

A Környezetvédelmi Hatóság a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 8. § (1) és (2) bekezdései értelmében, a hivatalában és a honlapján közzétette az eljárás megindításáról szóló közleményt, továbbá a vonatkozó iratokat – közhírré tétel céljából – megküldte a tervezett tevékenység helye szerinti Kiskunlacháza Város Jegyzője, valamint a hatásterülettel érintett Bugyi Nagyközség Jegyzője részére.

A 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 8. § (1a) bekezdésében foglaltak alapján a közlemény tartalmazta a közmeghallgatással kapcsolatos információkat is.

Kiskunlacháza Város Jegyzője nem tájékoztatott, Bugyi Nagyközség Jegyzője BPH/2623-2/2021 tájékoztatott, hogy az eljárás tekintetében szünetelt – a közhírré tétel időpontjára, helyére, a kérelem és mellékleteibe való betekintési lehetőség módjára vonatkozó kiegészítésekkel ellátott – közlemény kifüggesztésre került.

A kifüggesztés időtartama alatt észrevételt, továbbá ügyféli jogállás megállapítására irányuló kérelem nem érkezett.

A Környezetvédelmi Hatóság a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 1. § (6b) bekezdése alapján - figyelemmel az *általános közigazgatási rendtartásról* szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 25. (1) bekezdésére - a tervezett tevékenység helyi környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos önkormányzati szabályozásával, valamint a településrendezési eszközökkel való összhangja megállapítása érdekében PE-06/KTF/15369-13/2021. számon megkereste Kiskunlacháza Város Jegyzőjét. A megkereséssel kapcsolatban nyilatkozat nem érkezett.

A Dokumentáció érdemi vizsgálata során megállapításra került, hogy az, a hatósági döntéshozatalhoz szükséges összes adatot, információt nem tartalmazza, ezért PE-06/KTF/15369-16/2023 számon további iratok benyújtására irányuló felszólítás került kiadásra:

A Dokumentáció szerint annak érdekében, hogy a tervezett bányatelken a kitermelést követően létrejövő nyílt vízfelület a víztesten többletpárolgást ne okozzon, feltöltést tervezett végezni. Első lépésben, a kérelemmel érintett terület kitermelését megelőzően Környezethasználó jogosultságában álló Kiskunlacháza II. – kavics védnevű bánya területén már kialakult tóból 10 ha visszatöltést irányozott elő, a tervezett bányatelken történő kitermelés megkezdése előtt. Majd ezt követően az új bányatelken egyidejűleg tervezték a kitermelést és a feltöltést végezni, 6 ha-t meg nem haladó nyílt vízfelület fenntartása mellett. Az új bányatelken a visszatöltést hulladéknak nem minősülő, inert anyaggal tervezték végezni, melyet külső telephelyről kívántak beszállítani.

A Dokumentáció nem tartalmazott kellő részletességű információt arról, hogy milyen módon tervezték a fentiek szerinti feltöltést elvégezni, és ez milyen módosításokat generálna a Kiskunlacháza II. – kavics bánya hatályos engedélyében. A Környezetvédelmi Hatóság felhívta a figyelmet arra, hogy jelen eljárásban benyújtott kérelemmel nem módosítható egy másik területre vonatkozó környezetvédelmi engedély, akkor sem, ha annak engedélyese ugyanaz a személy.

Tervező EPAPIR-20210530-1217 számon a PE-06/KTF/15369-16/2023 számú felhívásban foglaltaknak eleget tett. A „Kiskunlacháza XXIV.- kavicsos homok” védnévre tervezett bányatelek Környezetvédelmi Hatásvizsgálata – Hiánypótlás című, 2021 májusában összeállított tervfejezetben Tervező részletesen kifejtette, hogy miért nem tartja szükségesnek a Kiskunlacháza II. – kavics védnevű bánya területére vonatkozó környezetvédelmi engedély módosítását. Álláspontja szerint, az a tény, hogy azon a bányatelken a végállapotban 296 ha nyílt vízfelület visszamaradása engedélyezett, és hogy ott a visszatöltést folyamatosan végzi, elegendő az érintett víztest mennyiségi állapota védelme tekintetében, ahhoz, hogy a jelen kérelem szerinti 6 ha egyidejű nyílt vízfelületet létrehozza.

A Környezetvédelmi Hatóság a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 8. § (1a) bekezdése szerint tájékoztatást adott arról, hogy a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 9. § (1) bekezdése szerinti közmeghallgatás Kiskunlacháza Polgármesteri Hivatal Tanácssteremébe 2021. június 10. napjára kitűzte.

A veszélyhelyzet kihirdetéséről és a veszélyhelyzeti intézkedések hatálybalépéséről szóló 27/2021. (I. 29.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 27/2021. (I. 29.) Korm. rendelet] alapján, a *veszélyhelyzet idején alkalmazandó védelmi intézkedések második üteméről* szóló 484/2020. (XI. 10.) Korm. rendelet 5. §-ában és a *veszélyhelyzet ideje alatt alkalmazandó egyes belügyi és közigazgatási tárgyú szabályokról, valamint a veszélyhelyzettel összefüggő egyes intézkedésekről* szóló 570/2020. (XII. 9.) Korm. rendelet 9. §-ában foglaltakra tekintettel – 2021. június 2. napján a Környezetvédelmi Hatóság közleményt tett közzé, hogy a meghirdetett közmeghallgatás az érintettek személyes megjelenése nélkül kerül megtartásra.

A közmeghallgatással kapcsolatos közleményt és szakmai anyagot a Környezetvédelmi Hatóság a honlapján és a hivatalában közzétette, továbbá megküldte az eljárásban résztvevő jegyzők részére.

A személyes megjelenés nélkül megtartott közmeghallgatás során az érintett nyilvánosság észrevételeit és kérdéseit 2021. június 21 napjáig írásban küldhette meg a Környezetvédelmi Hatóság részére – a környezeti hatások értékelése szempontjából lényeges észrevételek szakhatóságok bevonásával történő – érdemi vizsgálat céljából. A közmeghallgatás során észrevétel, kérdés nem érkezett.

Környezethasználó EPAPIR-20210712-17726 számon ismét az eljárás szüneteltetését kérte. A Környezetvédelmi Hatóság PE-06/KTF/15369-28/2021 számú végzésével az eljárást 2021. június 13. napjától szüneteltette.

A veszélyhelyzettel összefüggő átmeneti szabályokról szóló 2021. évi XCIX. törvény 151. §-a alapján a veszélyhelyzet ideje alatt az ügyfél kérelmére szünetelő közigazgatási hatósági eljárásban az Ákr. 49. § (2) bekezdésében meghatározott, az eljárás megszűnéséhez vezető hat hónapos időtartamba a veszélyhelyzet időtartama nem számít bele, továbbá a hat hónapos időtartam – bármely ügyfélnek az eljárás folytatására irányuló kérelme hiányában – a veszélyhelyzet megszűnését követő napon **újrakezdődik.**

Magyarország Kormánya a 27/2021. (I. 29.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzetet 2022. június 1-jén megszüntette.

Tervező a – 2022. június 1. napján újra kezdődött – hat hónapi szünetelés lejárta előtt benyújtotta a Környezetvédelmi Hatósághoz tárgyi eljárás folytatására irányuló kérelmét – az EPAPIR-20221128-4345 számon. Az eljárás 2022. november 29. napjától folytatódott.

Tervező az EPAPIR-20221128-4345 számú irathoz kiegészítést is csatolt. A „Kiskunlacháza XXIV.-homok, kavicsos homok” védnévre tervezett bányatelek Környezetvédelmi Hatásvizsgálat – tényállás tisztázás című, 2022 novemberében Tervező által összeállított tervfejezet a 2021 májusában összeállított, hiánypótlási felhívásra benyújtott anyag részbeni átdolgozása (az eltelt időre való tekintettel az ütemezést érintően, illetve a Víz Keretirányelvnek való megfelelés vonatkozásában egészítette azt ki).

A kérelem benyújtása óta eltelt hosszú időre való tekintettel a Környezetvédelmi Hatóság az eljárásban közreműködött valamennyi hatóság ismételt megkeresését találta szükségesnek, továbbá a jogszabályváltozások miatt az eljárásba új szakhatóságok bevonása is szükséges volt. Ezért a Környezetvédelmi Hatóság az EPAPIR-20210309-14717, az EPAPIR-20210429-3028, az EPAPIR-20210530-1217, valamint az EPAPIR-20221128-4345 számú beadványokhoz csatolt összes irat (a továbbiakban együttesen: Kiegészített Dokumentáció) mellékelésével ismételten közleményt tett közzé a hivatalában és a honlapján.

A későbbiekben, az érdemi vizsgálat során a Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció kiegészítését találta szükségesnek a Környezetvédelmi Hatóság, melyre vonatkozó felhívást PE-06/KTF/00240-13/2023 számon adta ki.

Tervező a PE-06/KTF/00240-13/2023 számú végzésben megjelölt teljesítési határidő 2023. június 30. napjáig történő meghosszabbítását kérte EPAPIR-20230326-1104 számon.

A Környezetvédelmi Hatóság PE-06/KTF/00240-21/2023 számon a meghosszabbításhoz hozzájárult. Tervező a kiegészítést EPAPIR-20230629-7456 számon, határidőben benyújtotta.

Az EPAPIR-20230629-7456 számú kiegészítés azonban nem tartalmazott minden szükséges elemzést, ennek pótlására a PE-06/KTF/00240-24/2023 számú végzésben került a Tervező felhívásra, aki ennek határidőben nem tett eleget, a teljesítés több nap késedelemmel történt meg.

Az Ákr. 50. § (5) bekezdésében foglaltak alapján a tényállás tisztázása érdekében előírt vizsgálatokra vonatkozó végzés kiadása és a szükséges iratok hiánytalan benyújtása között eltelt idő az ügyintézési határidőbe nem számítandó be.

*

A Környezetvédelmi Hatóság a kérelem benyújtását és az első szünetelést követően 2021. május 7. napján megkereste az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet] 1. melléklet 9. táblázatban szereplő, jelen eljárásban érintett szakhatóságokat.

Az eljárás elhúzódására tekintettel a Környezetvédelmi Hatóság a korábban megkeresett szakhatóságokat a második szünetelést követően ismét megkereste, szakhatósági állásfoglalásaik fenntartása, avagy módosítása tekintetében.

Továbbá az eljárás ideje alatt az 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet módosítására is sor került. Jelen kérelem vonatkozásában újonnan megjelölt szakhatóságként működik közre:

- a földtani megalapozottság és az ásványvagyon-védelmi vizsgálat tekintetében az SZTFH, továbbá
- a hulladékgazdálkodási előírásoknak való megfelelés tekintetében Hulladékgazdálkodási Hatóság.

Az **FKI-KHO** PE-06/KTF/15369-14/2021 számú megkeresésre 35100/8201-4/2021.ált. számon adott szakhatósági állásfoglalást, melyben a tervezett bánya nyitásához nem járult hozzá. Az EPAPIR-20221128-4345 számú kiegészítés benyújtását követően PE-06/KTF/37185-3/2022. számon ismét

megkeresésre került sor a korábbi szakhatósági állásfoglalásának fenntartása vagy módosítása tekintetében.

Fentiek szerinti ismételt megkeresésre a Kiegészített Dokumentáció alapján 35100/17777-1/2022.ált. számon a 35100/8201-4/2021.ált. számú elutasító szakhatósági állásfoglalását visszavonta és a tevékenységhez kikötések mellett hozzájárult.

A Környezetvédelmi Hatóság álláspontja szerint az EPAPIR-20221128-4345 számú kiegészítésben közölt tények, adatok alapvetően nem jelentettek új tervet, csak részletesebben fejtik ki ugyanazokat a tényeket, amik az eredeti engedélyezési dokumentációban is szerepeltek. Továbbá a 35100/17777-1/2022.ált. számú szakhatósági állásfoglalás olyan kikötést tartalmazott, mely a *Kiskunlacháza II. – kavics* védnevű bánya területén folyó tevékenységekre vonatkozó környezetvédelmi engedély műszaki tartalmát is érintették.

Fentiek miatt az ügyben az Ákr. 55. § (5) bekezdése alapján PE-06/KTF/00240-14/2023 számon **szakhatósági egyeztetés** keretében kérte a Környezetvédelmi Hatóság a 35100/17777-1/2022.ált. számú szakhatósági állásfoglalás felülvizsgálatát.

Az **FKI-KHO** a felülvizsgálat nyomán a 35100/17777-1/2022.ált. számú szakhatósági állásfoglalását visszavonta és 35100/939-1/2023.ált. számon új szakhatósági állásfoglalást adott, melyben a tevékenységhez **vízügyi és vízvédelmi szakhatóságként nem járult hozzá**, az alábbi indokok alapján:

»(...) I. A tevékenység megítélése a Dokumentáció és a 2021. júniusban kelt hiánypótlás alapján:

Főosztály jogelődje PE-06/KTF/15369-14/2021. számú megkeresésében az FKI-KHO szakhatósági állásfoglalását kérte. A megkereséssel egyidejűleg megküldte a Dokumentációt.

A Dokumentáció alapján Kérelmező a fedőrétég eltávolítása után vízszint feletti és vízszint alóli kotrással termelné ki a haszonanyagot, amit aztán osztályozás nélkül értékesítene. A bánya tervezett területe 35 ha 2713 m², fedőlapja 97,0 mBf, alaplapja 85,0 mBf. A bányából 4-5 év alatt legfeljebb évi 700000 m³ kavicsos homok kitermelését tervezik.

A tervezett bányatelek területén vízkivétel nem történik. A dolgozók ivóvízellátását palackozott vízzel tervezik megvalósítani. A szociális egység nem a bányatelek területén lesz elhelyezve. A telephelyre zárt rendszerű kémiai ürszék kerül kihelyezésre.

A tervezett bányaművelés hatására 1 db 9-11 m mélységű, nyílt felszínű bányató keletkezne. Kérelmező a tájrendezési tevékenységet a kitermeléssel egy időben tervezi folytatni oly módon, hogy az egyidejű nyílt vízfelület kiterjedése a 6,0 ha területet nem haladja meg. A tájrendezés végeztével (melyet Tervező a Dokumentációban 2025. évre prognosztizált) az eredeti szántóföldi művelési ág áll helyre. Töltőanyagként hulladéknak nem minősülő inert anyagot használnának fel, amelyet vásárolnak, vagy Kérelmező saját hulladékgazdálkodási tevékenységéből állít elő. Elsősorban a 17 05 04 kódszámú hulladék előkezeléséből származó anyag jönne szóba, 8-64 mm szemcsemérettel.

A Dokumentáció 4.4. fejezete szerint Kérelmező a tevékenység megkezdése előtt a tulajdonában lévő, Kiskunlacháza II. bányatelken már kialakult tóból 10 ha vízfelületet 700000 m³ bányameddővel (idegen anyag felhasználása nélkül) feltöltene. A tárgyi bányatelek, valamint a feltöltésre kijelölt terület közötti távolság kb. 1,2 km.

A 2021. májusban kelt, valamint – az FKI-KHO részére benyújtott – 2021. június 20-án kelt hiánypótlás szerint tárgyi területen a bányászati tevékenység megkezdése előtt a Kiskunlacháza II. bányatelken már meglévő tóból 10 ha vízfelület visszatöltését elvégeznék, melyhez 700000 m³ anyag felhasználására lenne szükség, továbbá „a feltöltésre csak a bányatelken található meddő anyag és humusz kerülne felhasználásra. A munkálatok során nem kerülne felhasználásra hulladéknak nem minősülő inert anyag

felhasználásra.” Továbbá a Kiskunlacháza II. „bányatelek területén a bányászat befejezése után 269 ha vízfelület marad vissza. Ez a terület a maximálisan letermelhető terület, ebből nem került levonásra az időközben visszatöltött meddő miatti terület. Ez a 269 ha jelenik meg a korábbi engedélyekben is”.

A Kiskunlacháza II. bányatelken végzett bányászati tevékenységre vonatkozó, PE-06/KTF/5019-27/2019. és PE-06/KTF/4412-28/2017. számokon módosított PE/KTF/26054-32/2016. számú környezetvédelmi engedély (a továbbiakban: Engedély) szerint a bányatelek területe 447 ha 9171 m²; míg a művelés végeztével két bányató marad vissza, összesen 269 ha vízfelülettel. Az engedély III. szakasz 5. bekezdésének előírása szerint „a tóba csak a bányatelken belülről származó meddő anyag tölthető be úgy, hogy a tavon átmenő talajvízáramlást ne akadályozza.”

Az ugyancsak Tervező által összeállított, 2019. május 21-én kelt, a Kiskunlacháza II. bányatelekre vonatkozó hatásvizsgálati dokumentáció 7.5.3. fejezete szerint „a meddő a rekultiváció során felhasználásra kerül, nem marad vissza”, továbbá a 4.1. és 12.4.1. fejezetek szerint „a kitermelt meddő teljes mennyisége visszatöltésre kerül a keletkezett bányató műveléssel már nem érintett oldalán”. E dokumentáció 269 ha maradó vízfelülettel számol. Fentiek miatt nem volt elfogadható a hiánypótlás azon állítása, mely szerint a 269 ha nyílt vízfelületből a visszatöltésre került/kerülő meddő nem került levonásra; ugyanis a hatásvizsgálati dokumentációban a végleges vízfelület a meddő visszatöltésének figyelembevételével lett meghatározva.

A 35100/8201-1/2021.ált. számú végzésemben felhívtam a figyelmet, hogy a Kiskunlacháza II. bányatelek területén bányameddővel történő előzetes feltöltés nem elfogadható. Tervező a 2021. júniusban kelt hiánypótlásban ennek nem adta kellő tisztázását, a bányameddőt a Kiskunlacháza XXIV. bánya nyitásától függetlenül is a Kiskunlacháza II. bányatelken töltik vissza. Fentiek miatt tehát a Kiskunlacháza XXIV. bánya nyitása során, ha ideiglenesen is, de számolni kell új nyílt vízfelület kialakulásával.

Tervező a 2021. júniusban kelt hiánypótlás szerint a kialakuló ideiglenes bányató vízminőségét évente két alkalommal javasolta vizsgálni. A vízszint regisztrálására az 1 ha felületet elérő tóba vízmércét telepítenének, melyet hetente leolvasnak. Továbbá a bányatelek É-i és D-i sarkában 1-1 db monitoring kút telepítését tervezik.

A Dokumentáció, valamint a 2021. júniusban kelt hiánypótlás ismeretében az FKI-KHO 35100/8201-4/2021.ált. számon adott szakhatósági állásfoglalást, melyben a bányászati tevékenység végzéséhez nem járult hozzá.

II. A tevékenység megítélése a Kiegészítés figyelembevételével:

Főosztály jogelődje PE-06/KTF/37185-3/2022. számú megkeresésében kérte az FKI-KHO nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy a 35100/8201-4/2021. számú szakhatósági állásfoglalását fenntartja vagy módosítja-e. Megkeresésében tájékoztatott, hogy Kérelmező az eljárás többszöri szüneteltetését követően a Kiegészítés benyújtásával az eljárás folytatását kérelmezte. Főosztály megkereséséhez csatolta továbbá a 2021. májusban kelt hiánypótlást is, amely az FKI-KHO előtt korábban nem volt ismert.

A Tervező által összeállított Kiegészítés szerint a Kiskunlacháza II. „bányatelek területén a bányászat befejezése után 269 ha vízfelület marad vissza. Ez a terület a maximálisan letermelhető terület, ebből nem került levonásra az időközben visszatöltött meddő miatti terület. Ez a 269 ha jelenik meg a korábbi engedélyekben is”. A Kiegészítés szerint a 269 ha felület a bányató maximálisan kialakuló felületét jelenti, és a korábbi engedélyeztetések során ezzel a legkedvezőtlenebb esettel számoltak. Tervező ezt azzal indokolta, hogy a „letermelésre kerülő meddő a tervek szerint visszatöltésre kerül a kialakuló tóba, azonban ez nem kötelező jelleggel van előírva a környezetvédelmi engedélyben, hiszen abban az

esetben ha a kereslet mutatkozik rá, akkor a bányavállalkozó értékesítheti is.” Tervező szerint a 10 ha felületű előzetes visszatöltés ezt a maximális értéket csökkentené.

A Kiegészítés szerint a Kiskunlacháza II. bányatelken folytatott tevékenység során leghamarabb 2031. környékén válhat valóra a maximális, 269 ha-os vízfelület; ezzel szemben a tárgyi, tervezett bányatelken a termelés már 2027-ben befejeződné, míg a visszatöltés 2029-ig történne meg.

A Kiegészítéshez mellékelt nyilatkozatban Kérelmező ügyvezetője és cégvezetője vállalta, hogy a tárgyi, tervezett bányatelken, valamint a Kiskunlacháza II. bányatelken az egyidejűleg kialakuló vízfelület mérete a 269 ha-t nem fogja meghaladni.

A Kiegészítést az FKI-KHO elfogadta, és 35100/17777-1/2022.ált. számon a 35100/8201- 4/2021.ált. számú szakhatósági állásfoglalását visszavonta, továbbá a tervezett tevékenységhez kikötésekkel hozzájárult.

III. A tevékenység megítélése a hatósági egyeztetés figyelembevételével:

Ezt követően Főosztály PE-06/KTF/00240-14/2023. számú, 2023. január 17-én kelt levelében az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 55. § (5) bekezdése alapján hatósági egyeztetést kezdeményezett, és kérte a 35100/17777-1/2022.ált. számú szakhatósági állásfoglalás felülvizsgálatát.

Az egyeztetésben a Főosztály az alábbi tényeket mutatta be:

1. Az Engedély I. szakasz 3. pontja a tájrendezésre vonatkozó alapadatokat rögzíti a következők szerint: „A bányaműveléssel párhuzamosan végzik a helyben deponált meddő és humuszos réteg felhasználásával, a vízi növényzet megtelepedését elősegítő meder kialakításával, a műszaki üzemi tervekben részletesen meghatározandó ütemezéssel.”

2. Az Engedély II. szakasz 1.4. bekezdése előírja a következőt: „A térségre jellemző síkvidéki felszínből markánsan kiemelkedő, meddőt tartalmazó védőtöltések, halmok kitermelést követő meghagyása tájvédelmi szempontból nem elfogadható. A megmaradt meddőanyaggal a természetközeli vizes élőhelyeket és tagolt partvonalat, illetve szigeteket kell kialakítani, illetve a visszatöltéssel csökkenteni szükséges a szabad víztükör felületét, a talajvíztó párolgásának mérséklése érdekében.”

3. Az Engedély legutóbbi módosítása alapjául szolgáló, Tervező által összeállított, 2019. május 21-én kelt hatásvizsgálati dokumentáció 4.1. fejezetében (19. oldal) foglaltak szerint: „A kitermelt meddő teljes mennyisége visszatöltésre kerül a keletkezett bányató műveléssel már nem érintett oldalán.” E dokumentáció 8. számú mellékletében közölt műszaki üzemi tervtérképen a Délegyháza 091 hrsz. ingatlan ÉK-i oldala mentén vannak jelölve a 2018-2021. évi feltöltés sávjai.

Fentiek figyelembevételével tehát az Engedély előírásai alapján – továbbá Kérelmező vállalása alapján – a bányameddő teljes mennyisége visszatöltésre kerül a bányatóba, ami ellenkezik a Kiegészítésben hivatkozott alternatív felhasználással, az értékesítéssel; tehát téves a Kiegészítés azon megállapítása, hogy a meddő visszatöltése „nem kötelező jelleggel van előírva a környezetvédelmi engedélyben”. A Kiegészítés annyiban helytálló, hogy – az FKI-KHO korábbi szakhatósági állásfoglalásai alapján – az Engedély III. szakasz 5. pontja valóban nem úgy fogalmaz, hogy a bányameddő teljes mennyiségét vissza kell tölteni, hanem csak a külső területről beszállított anyag betöltését tiltja meg („a tóba csak a bányatelken belülről származó meddő anyag tölthető be”).

Ez az információ más megvilágításba helyezi az FKI-KHO 35100/17777-1/2022.ált. számú szakhatósági állásfoglalásában foglalt döntést, ugyanis a Kiskunlacháza II. bányatelken a többletként maradt meddő visszatöltésének vállalása így már semmiképpen sem számíthat a tárgyi tevékenységhez kapcsolódó előzetes feltöltésnek, minthogy az Engedély II. szakasz 1.4. bekezdése szerint a meddőt visszatöltésre kell felhasználni.

Főosztály továbbá aggályosnak tartotta, hogy jelen eljárásban „olyan tényekre alapozva kérik a környezetvédelmi engedély kiadását, ami egy másik területre érvényes környezetvédelmi engedély felülvizsgálatát is szükségessé teszi”, utalva ezzel a 35100/17777-1/2022.ált. számú szakhatósági állásfoglalásban foglalt 6. előírásra. Ezen állásfoglalás, valamint annak 6. előírása ugyanis – mint ahogy arra a Főosztály a hatósági egyeztetésben felhívta a figyelmet – nem volt összhangban az Engedély előírásával.

Mivel így a Kiegészítésben foglalt tervezői indoklás nem vehető figyelembe, a szakhatósági döntést az egyéb meglévő dokumentumokra alapozom.

A külszíni bányászati tevékenység a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet] 3. § 24. pontja értelmében felszín alatti vízből történő közvetett vízkivételnek minősül, tekintettel arra, hogy ennek hatására fokozódik a felszín alatti víz párolgása, vagy létrejön a kapcsolódó felszíni, illetve felszín alatti vizek útján történő megcsapolása.

Tárgyi terület a Magyarország 2021. évi vízgyűjtő-gazdálkodási tervéről szóló 1242/2022. (IV. 28.) Korm. határozattal elfogadott vízgyűjtő-gazdálkodási terv (a továbbiakban: VGT3) szerint az sp.1.14.2. Duna-Tisza köze – Duna-völgy északi rész sekély porózus víztest területére esik. A VGT3-ban meghatározottak szerint a víztest mind mennyiségi, mind kémiai állapotát tekintve gyenge minőségű. A VGT3 6-49. táblázat 6.2. sora szerint a kavicsbánya-tavak a vízszint süllyesztése révén országos és víztest szinten is jelentős problémát képviselnek a felszín alatti vízkészletre.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvt.) 6. § szerint:

6. § (1) A környezethasználatot úgy kell megszervezni és végezni, hogy

- a) a legkisebb mértékű környezetterhelést és igénybevételt idézze elő;
- b) megelőzze a környezetszennyezést;
- c) kizárja a környezetkárosítást.

(2) A környezethasználatot az elővigyázatosság elvének figyelembevételével, a környezeti elemek kíméletével, takarékos használatával, továbbá a hulladékkezelés csökkentésével, a természetes és az előállított anyagok visszaforgatására és újrafelhasználására törekedve kell végezni.

(3) A megelőzés érdekében a környezethasználat során a leghatékonyabb megoldást, továbbá a külön jogszabályban meghatározott tevékenységek esetén az elérhető legjobb technikát kell alkalmazni.

A Kvt. 18. § (1) bekezdése szerint:

(1) A víz védelme kiterjed a felszíni és felszín alatti vizekre, azok készleteire, minőségére (beleértve a hőmérsékleti viszonyait is) és mennyiségére, a felszíni vizek medrére és partjára, a víztartó képződményekre és azok fedőrétegeire, valamint a vízzel kapcsolatosan – jogszabályban vagy hatósági határozatban – kijelölt megkülönböztetett védelem alatt álló (védett) területekre.

Továbbá a Kvt. 18. § (5) bekezdése szerint:

(5) A környezet igénybevételét és használatát úgy kell megszervezni és végezni, hogy a vizek állapotára vonatkozó környezeti célkitűzések teljesüljenek, így különösen:

- a) a felszíni és a felszín alatti vizek állapota ne romoljon,
- b) a felszíni és felszín alatti vizek jó állapota a külön jogszabály szerinti környezeti követelmények teljesítése révén megvalósuljon.

Továbbá a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 4. § szerint:

4. § (1) Alapvető célkitűzésként legkésőbb a Kvt.-ben meghatározott időpontig el kell érni, hogy a felszín alatti víztestek állapota feleljen meg a jó állapot, azaz a jó mennyiségi és minőségi állapot követelményeinek.

- (2) Az (1) bekezdésben foglaltak teljesülése érdekében úgy kell eljárni, hogy a felszín alatti vizek, illetve víztestek esetében:
- a) azok állapota ne romoljon;
  - b) a tevékenység következtében kialakult jelentős és tartósan kedvezőtlen irányú állapotváltozás megforduljon;
  - d) a gyenge állapotú és a külön jogszabály szerinti kritériumok alapján veszélyeztetett helyzetűnek jellemzett víztestek állapota fokozatosan javuljon;
- (3) A felszín alatti víz állapotát a felszín alatti víztest mennyiségi és minőségi állapota közül a kevésbé jó állapot határozza meg.

Továbbá a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 8. és 9. §-a alapján:

8. § A felszín alatti vizek jó állapotának biztosítása érdekében tevékenység csak
- c) úgy végezhető, hogy hosszú távon se veszélyeztesse a felszín alatti vizek jó állapotát, a környezeti célkitűzések teljesülését.
9. § (1) A felszín alatti vizek jó mennyiségi állapotának biztosítása érdekében a tevékenység
- b) nem vezethet a felszín alatti víztest kémiai és fizikai állapotromlásához, beleértve a káros víz(nyomás)szint (a továbbiakban: vízszint) emelkedését.
- (5) A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken:
- b) akkor végezhető olyan tevékenység, amelynek következtében a fedőréteg eltávolítása révén felszínre kerül a felszín alatti víz, ha biztosított az (1) bekezdés és a 10. § (1) bekezdés szerinti előírások teljesülése.”

A vízgyűjtő-gazdálkodás egyes szabályairól szóló 221/2004. (VII. 21.) Korm. rendeletben [a továbbiakban: 221/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet] előírt feltételek az alábbiak:

10. § (1) Nem minősül a külön jogszabályokban meghatározott célkitűzésekre vonatkozó előírások megszegésének, ha a (2)-(4) bekezdésekben meghatározott feltételek teljesülnek, és
- a) a felszín alatti víz jó állapotának, a felszíni víztest jó ökológiai állapotának vagy – ahol az alkalmazandó – jó ökológiai potenciáljának elérése, illetőleg egy víztest állapotromlásának megelőzése azért hiúsul meg, mert a felszíni víztest fizikai jellemzőiben, felszín alatti víztest vízszintjében kedvezőtlen változások következtek be, illetve
  - b) új, fenntartható emberi fejlesztési tevékenységek következményei miatt nem lehet megelőzni, hogy egy felszíni víztest a jó állapotot meghaladó (kiváló) állapota jó állapotra csökkenjen.

A 221/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 10. § (4) bekezdése szerint:

- (4) Az (1) bekezdés csak közérdekből, különösen a környezet és a társadalom számára a környezeti célkitűzések teljesítésével elérhető előnyöket meghaladó, az emberi egészség és biztonság megőrzésében, illetőleg a fenntartható fejlődésben jelentkező előnyök érdekében alkalmazható, feltéve, hogy ezek a célkitűzések a műszaki megvalósíthatatlanság, illetve az aránytalan költségek miatt nem érhetők el más, jelentős mértékben jobb környezeti változatot jelentő eszközökkel.

A 221/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 11. § szerint a 10. § alkalmazása során biztosítani kell, hogy az

- a) ne zárja ki és ne veszélyeztesse állandó jelleggel a Duna-vízgyűjtőkerület más víztestjénél a környezeti célkitűzések teljesítését;
- b) összhangban legyen legalább a környezet védelmére vonatkozó európai közösségi jogi szabályozásnak megfelelőést biztosító, külön jogszabályokban meghatározott védelmi szinttel.

A 221/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 22. § szerint a rendelet az Európai Parlament és a Tanács a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló 2000/60/EK (2000. október 23.) irányelvnek való megfelelést is szolgálja (Víz Keretirányelv).

A környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 10. § (7) bekezdése szerint a környezetvédelmi engedély

megadására irányuló kérelmet el kell utasítani, ha a tervezett tevékenység gyakorlása akadályozná a Nemzeti Környezetvédelmi Programban meghatározott környezeti célállapotok elérését. A 2015–2020 közötti időszakra szóló Nemzeti Környezetvédelmi Programról szóló 27/2015. (VI. 17.) OGY határozat 1. mellékletében szereplő Nemzeti Környezetvédelmi Program 5.2.3. fejezete szerint fő célkitűzés a felszíni és felszíni alatti víztestek jó állapotának elérése, a velük való hosszú távú és fenntartható gazdálkodás biztosítása, illetve a vízkészletek mennyiségi és minőségi védelme, amely célok a VGT3, valamint a Víz Keretirányelv intézkedéseivel vannak összhangban.

A fedőréteg letakarítását követően a megnyitott felszín alatti víztestek a fedőréteg hiányában kevésbé védettek a felszín felől esetlegesen bejutó szennyeződésekkel szemben. A tevékenység végzésével járó, újabb nyílt vízfelület kialakulása tárgyi terület környezetében már meglévő bányatavak térségi hatásához kapcsolódva a depressziós teret, az összesített depressziós teret, valamint a depresszió nagyságát is fokozva tovább növelné a bányászat felszín alatti vizekre gyakorolt negatív hatásait.

A térségben található talajvízszint-ingadozást elsősorban a természetes viszonyok (csapadékmennyiség) határozzák meg, ellenben a humán beavatkozások módosító tényezőként hozzáadódnak. Tekintve azt, hogy a felszín alatti vízviszonyok alakulásáért felelős természetes viszonyok szabályozhatatlanok, a vízviszonyok alakulásában nagy szerepet játszó humán beavatkozások hatásait kell ellenőrzés alá vonni, annak nagymértékű megnövekedése miatt.

Továbbá a VGT3 1.1.6. fejezete szerint:

A klímaváltozás hatásai a felszín alatti vizek mennyiségét és minőségét is érintik. Az általánosan érvényes szárazabb talajállapotok miatt a felszín alatti vizeket tápláló csapadék-utánpótlás általános csökkenése várható, arányaiban ez az Alföldön lesz a legnagyobb mértékű. Az Alföldön jelentősen csökken a kitermelhető felszín alatti víz mennyisége is. A szárazabb időjáráshoz kapcsolható romló ökológiai állapot mellett felszín alatti vizektől (talajvíz) függő ökoszisztémák, vizes élőhelyek (pl. szikes tavak) válhatnak veszélyeztetetté a klímaváltozás következtében.

A kérelemben nem került bemutatásra olyan információ, műszaki megoldás, amellyel Kérelmező teljesítené a gyenge mennyiségi állapotú víztest számára a Kvt. 18. § (5) bekezdés a) és b) pontjában, továbbá a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 4. § (1) bekezdésében, valamint a (2) bekezdés a) és d) pontjában előírt célkitűzések megvalósulását. Így tehát a nyílt vízfelszín létrejöttét I kezdődően a talajvízszintben kialakuló (a későbbiekben folyamatosan fennálló) depresszió a vízkészlet állapotának éghajlatváltozás miatti prognosztizált romlását tovább gyorsítja.

A 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 12. § (1) bekezdés szerint:

12. § (1) Közvetlen vízkivételre vízjogi engedély, illetve külön jogszabály szerint engedélyköteles, közvetett vízkivétellel járó tevékenységre vonatkozó engedély akkor adható ki, ha a m³/napban és m³/évben meghatározott vízkivétel – a többi meglévő vízkivétellel együtt vizsgálva – átmenetileg sem veszélyezteti

a) a környezeti célkitűzések elérését;

b) az érintett víztestre jogszabályban, illetve a külön jogszabály szerinti vízgyűjtő-gazdálkodási tervben megállapított intézkedések megvalósítását.

Mindezek (a víztest gyenge mennyiségi és kémiai állapota, a felszín alatti vízkészletre gyakorolt negatív hatások és azok összeadódása, a nyílt vízfelületek sérülékenysége) alapján a tervezett tevékenység nem teljesíti a Kvt.-ben, a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendeletben és a 221/2004. (VII. 21.) Korm. rendeletben megfogalmazott – Magyarország Alaptörvénye P) cikk (1) bekezdésével is összhangban álló – vonatkozó alapvető célkitűzéseket és rendelkezéseket, ezért a tervezett tevékenység vízvédelmi szempontból nem engedélyezhető.

Fentiek miatt az Ákr. 56. § (1) bekezdése alapján a 35100/17777-1/2022.ált. számú szakhatósági állásfoglalás módosításának van helye. Tekintettel a döntés nagymértékű megváltozására, új állásfoglalás kiadására kerül sor a korábbi állásfoglalás visszavonása mellett.

Tárgyi terület a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet szerint kijelölt vízbázist nem érint.

Tárgyi terület a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 7. §-a és a 2. számú melléklet szerint, valamint a 7. § (4) bekezdésében meghatározott 1:100000 méretarányú országos érzékenységi térkép alapján felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny terület.

Tárgyi terület a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet alapján meghatározott parti sávot nem érint.

Fentiek miatt a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem. (...)

Az FKI-KHO feladat- és hatáskörét a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése, a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet, a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 10. § (1) bekezdés 2. pontja, valamint illetékességét ugyanezen rendelet 2. számú mellékletének 2. pontja szabályozza.«

A **PMKI 36300/1922-1/2021.ált.** számú katasztrófavédelmi szakhatósági állásfoglalásában tárgyi tevékenység folytatásához kikötések nélkül járult hozzá.

„(...) A környezeti hatásvizsgálat elbírálása során megállapítottam, hogy

- a környezeti hatástanulmány a telepítési hely környezetében működő veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem(ek)ben feltételezett súlyos balesetek minden lehetséges károsító hatásának következményeit tartalmazza;

- a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetekből származó hatótényezők bemutatása arányban áll a telepítési hely környezetében működő veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemből származó, a telepítési helyet esetlegesen érintő károsító hatásokkal;

- a hatótényezők bemutatása során a környezethasználó a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset értékeléséhez és a vizsgálat tárgyának a hatásokkal szembeni érzékenységéhez a megfelelő kiindulási mutatókat, számítási módszereket helyesen alkalmazta;

- a környezeti hatástanulmány a települések katasztrófavédelmi besorolásáról, valamint a katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól szóló 62/2011. (XII. 29.) BM rendelet módosításáról szóló 61/2012. (XII. 11.) BM rendeletben meghatározott osztályba sorolást, a települési veszélyelhárítási tervben meghatározott természeti eredetű kockázatokat figyelembe veszi és a feltárt kockázatok károsító hatásainak várható következményeit megfelelően tartalmazza. (...)

Hatáskörömet az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. § 1) bekezdése, valamint ugyanezen rendelet 1. melléklet 9. táblázat 4. sora határozza meg.

Illetékességemet a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése, valamint ugyanezen rendelet 1. melléklete határozza meg.”

Az eljárás szünetelését követően megküldött, PE-06/KTF/00240-1/2023 számú ismételt megkeresésre a PMKI 36300/183-1/2023.ált. számon nyilatkozott, hogy a 36300/1922-1/2021.ált. számú szakhatósági állásfoglalásában foglaltakat fenntartja.

PE-06/KTF/00240-6/2023 számú megkeresésre az **SZTFH a földtani megalapozottság és az ásványvagyon-védelmi** vizsgálat tekintetében **SZTFH-BANYASZI/449-4/2023** számon adott szakhatósági állásfoglalását az alábbiak szerint indokolta:

„A Bányafelügyelet a dokumentációt áttanulmányozta, és a dokumentáció adatai, valamint a saját nyilvántartásában levő adatok alapján megállapítja a következőket:

- A tárgyi területen megállapított bányatelek nincs, azonban nyilvántartott ásványvagyonnal érintett.
- A tárgyi terület nem felszínmozgás-veszélyes.

A Bányafelügyelet a dokumentáció alapján tárgyi eljáráshoz feltétel nélkül hozzájárul, ásványvagyon-védelmi szempontjait a bányászati eljárások során érvényesíti.

Kérelmező a bányafelügyelet részére fizetendő igazgatási szolgáltatási díjakról és egyéb eljárási költségekről, valamint a felügyeleti díj fizetésének részletes szabályairól szóló 9/2022. (I. 28.) SZTFH rendelet 2. § által előírt, 2. számú melléklet 5. pontja szerinti 23000 Ft igazgatási szolgáltatási díjat befizette.

A Bányafelügyelet hatáskörét az 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. melléklet 9. táblázat 20. sora állapítja meg. Illetékessége a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény 43.§ (1) bekezdésén alapul.

A jogorvoslati tájékoztatóban foglaltakat az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 55.§ (4) bekezdése írja elő.

A hulladékgazdálkodást érintő szakkérdésben PE-06/KTF/00240-25/2023 számon küldött megkeresésre a **Hulladékgazdálkodási Hatóság PE-06/KTF/42633-2/2023** számú szakhatósági állásfoglalásában a tervezett tevékenység vonatkozásában kizáró okot nem talált, amit az alábbiak szerint indokolt:

„A Hulladékgazdálkodási Hatóság által a (...) 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. melléklet 9. táblázat 22. pontja alapján tárgyi ügy kapcsán a hulladékgazdálkodási szakhatósági hatáskörben vizsgálandó szakkérdések az alábbiak:

- Hulladékgazdálkodási előírásoknak való megfelelés.
- A hulladékképződés megelőzését szolgáló intézkedések, valamint a hulladékkezelésre vonatkozó jogszabályi követelmények teljesítése.
- A képződő hulladék elhelyezésére, előkezelésére, a kezelés megfelelőségére, hasznosítására, ártalmatlanítására vonatkozó hulladékgazdálkodási előírások vizsgálata.
- Szükséges-e hulladékkezelő létesítmény létesítése, merülnek-e fel a technológiából eredő környezetterhelési és a hulladékgazdálkodásból eredő környezeti kockázatok.
- Az építési vagy bontási tevékenység során az építési-bontási hulladékok kezelése, valamint a bezárt hulladéklerakók rekultivációjánál szükséges intézkedések bemutatása.

A szakhatósági megkereséshez csatolt, Tervező által elkészített, 2021. február havi keltezésű KHV és a rendelkezésemre álló adatok érdemi vizsgálatát követően, az alábbiak figyelembevételével, a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem.

A bányászati tevékenység következtében egy tó alakul ki összesen 34 ha vízfelülettel és 9-11 m közötti mélységgel. A bányató azonban visszatöltésre kerül, párhuzamosan a termeléssel. A tájrendezés a

kitermelési tevékenységgel egy ütemben folyik úgy, hogy a bányagödör vízfelülete nem haladja meg a max. 6 ha-t.

A tervezett bányatelek területe hulladéknak nem minősülő, inert anyaggal történő visszatöltéssel az eredeti terepszintre visszaállításra kerül. A visszatöltést követően a letakarított termőtalaj visszaterítésre kerül és a területet szántóként adja vissza a bányavállalkozó. A humusz és a meddő a területen rendelkezésre áll, melyek visszatöltésre kerülnek. A hulladéknak nem minősülő, inert anyagot Környezethasználó megvásárolna más cégektől, vagy pedig saját (jelenleg tervezett) hulladékgazdálkodási tevékenységéből biztosítaná. Környezethasználó csak olyan hulladéknak nem minősülő anyagot vesz át, illetve használ fel, mely laboratóriumi vizsgálatokon átesett és a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény [a továbbiakban: Ht.] 9. § (1) bekezdése alapján teljesültek a hulladékstátusz megszűnésére vonatkozó feltételek. A laboratóriumi vizsgálatok során a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló 6/2009 (IV. 14.) KvVM- EüM-FVM együttes rendeletben szereplő határértékeket veszik figyelembe.

Az inert anyag előállítását nem a bányatelken belül történik, hanem egyéb cégek telephelyén.

A feltöltés során humusz kb. 0,4 m vastagságban, kizárólag a talajvízszint felett kerül elhelyezésre. A humuszréteg alatt 1,1 m vastagságban meddő kerül elhelyezésre. A humusz és az alatta elhelyezni kívánt bányameddő visszatöltését rétegesen végzik. A bányameddő alá, mintegy 8-9 m vastagságban inert anyagot helyeznek el. Az inert anyag szemcsemérete 8-64 mm közötti az eredeti áramlási viszonyok visszaállítása érdekében.

A bányüzem működése során kommunális jellegű hulladékok mellett a technológiai berendezések, szállító és rakodó gépek karbantartásából származó hulladékok keletkezhetnek. A kommunális hulladékok gyűjtése telepített 3 m³-es acél gyűjtőkonténerben történik, melyet havonta (vagy igény szerint) cserélnék.

A kommunális hulladék mellett normális üzemi körülmények között kis mennyiségű veszélyes hulladék is keletkezhet. Veszélyes hulladék keletkezésére ezen kívül rendkívüli meghibásodás, havária miatt szükségessé váló helyszíni javítások, a munkagépekből és a szállító járművekből történő esetleges olajcsöpögés és a telephelyen végzett üzemanyag feltöltés során történő esetleges elcsöpögés során lehet számítani.

A tevékenység során potenciálisan képződő veszélyes hulladékok köre a gépi berendezések működéséhez, karbantartásához, illetve az esetleges meghibásodásához kötődik. Így a járművek, rakodógép üzemanyaggal történő feltöltése, üzemelése közben elfolyó, elcsepegő szénhidrogénekkal szennyezett talaj, a javítás során használt olajos rongy, olajsűrők és olajos göngyölegek, elhasznált akkumulátorok képződésével lehet számolni. Abban az esetben, ha a hajtóművek olajcseréje a beépítési helyükön történik, az esetlegesen elcsöpögő anyag összegyűjtésére olajfogó edényt használnak. Az esetlegesen kifolyt olajat homokkal itatják fel és külön, zárt edényben gyűjtik és azonnal a javító műhelybe szállítják.

Akkumulátor tárolására nem kerül sor, mivel új akkumulátor vásárlása esetén használt akkumulátort rögtön leadják.

A bányüzem területén acélhordók szolgálnak a fáradt olaj, a használt olajsűrők, az olajos rongyok, valamint az egyéb olajos hulladékok gyűjtésére.

A keletkező kommunális szilárd hulladékot a kiszolgáló konténerházak közelében elhelyezett hulladékgyűjtő kukába helyezik el, amelybe a keletkezési helyeken lévő hulladékgyűjtő edényzeteket naponta ürítik.

A további keletkező nem veszélyes hulladékokat, mint a biológiailag lebomló étkezési hulladékot fedeles szemétygyűjtőben, a műanyag csomagolású hulladékot műanyag zsákokban, az elhasznált munkaruhát pedig 100 l-es műanyag zsákokban gyűjtik.

A veszélyes és nem veszélyes hulladékok számára a gyűjtő edényeket a hulladék típusának megfelelően elkülönített, csapadéktól védett, szilárd padozatú, elzárt helyen tárolják.

Megállapítható, hogy a bányászati tevékenység végzése során a keletkező nem veszélyes és veszélyes hulladékok jogszabályi követelményeknek megfelelő gyűjtése, illetve a hulladékok további kezelésének (hasznosítás, ártalmatlanítás) megoldása esetén jelentős környezeti hatás hulladékgazdálkodási szempontból nem feltételezhető.

A tervezett bányászati tevékenységgel kapcsolatban hulladékkezelő létesítmény létesítése nem indokolt, tekintettel arra, hogy a várhatóan keletkező hulladékok kezelésére engedéllyel rendelkező szervezetek megfelelő kezelési kapacitással rendelkeznek.

A fent leírtak alapján megállapítom, hogy a hulladékgazdálkodási szakhatósági hatáskörben vizsgálandó szakkérdéseket megvizsgáltam. A KHV-ben foglaltak a rendelkező részben foglalt előírások betartása mellett megfelelnek a vonatkozó jogszabályi előírásoknak. Környezethasználó bányászati tevékenységével kapcsolatban kizáró ok hulladékgazdálkodási szempontból nem áll fenn.

A keletkező hulladékoknak a hulladékjegyzékről szóló 72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet 2. melléklete szerinti besorolására vonatkozó kötelezettséget a Ht. 63. § (1) bekezdése írja elő.

A keletkező hulladékok további kezelésre történő átadásával, illetve ennek igazolására vonatkozó dokumentumok benyújtásával kapcsolatos kötelezettségeket a Ht. 31. § (10), illetve 82. § (1)-(2) bekezdései szabályozzák.

A veszélyes hulladékok gyűjtésével, illetve kezelésével kapcsolatos szabályokat a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet 3-4. §-a és a 14. §-a szabályozza.

A létesítendő üzemi gyűjtőhely kialakításának és üzemeltetésének szabályait az egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakításának és üzemeltetésének szabályairól szóló 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendelet 14. §-a, 15. §-a, 16. §-a és 17. §-a tartalmazza.

A kitermelt talajra vonatkozó előírás a Ht. 2. § (4) bekezdésén alapul.

A feltöltésre, illetve visszatöltésre felhasználható anyagokkal kapcsolatos előírást a Hulladékgazdálkodási Hatóság a Ht. 9. § (1) bekezdése alapján tette.

A nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettség szabályait a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 309/2014. (XII. 11.) Korm. rendelet 4. §-a, 10. §-a, 14-16. §-a tartalmazza.

A Ht. 4. §-a értelmében:

„Minden tevékenységet úgy kell megtervezni és végezni, hogy az a környezetet a lehető legkisebb mértékben érintse, vagy a környezet terhelése és igénybevétele csökkenjen, ne okozzon környezetveszélyeztetést vagy környezetszennyezést, biztosítsa a hulladékképződés megelőzését, a képződő hulladék mennyiségének és veszélyességének csökkentését, a hulladék hasznosítását, továbbá környezetkímélő ártalmatlanítását.”

Jelen döntés az Ákr. 55. § -án alapul.

Az önálló jogorvoslat lehetőségét az Ákr. 55. § (4) bekezdése alapján zártam ki.

A Hulladékgazdálkodási Hatóság feladat- és hatáskörét, valamint illetékességét a hulladékgazdálkodási hatóság kijelöléséről szóló 124/2021. (III. 12.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés a) pontja és 2. § (1) bekezdése, illetve az 1. § (2) bekezdése szabályozza.”

A Környezetvédelmi Hatóság az eljárás során közreműködő szakhatóságok állásfoglalását és azok indokolását az Ákr. 81. § (1) bekezdés alapján foglalta a határozatba. A szakhatósági állásfoglalások ellen az Ákr. 55. § (4) bekezdése alapján önálló jogorvoslatnak nincs helye, az a határozat elleni jogorvoslat keretében támadható meg.

*

A Kiegészített Dokumentációban foglaltak alapján a Környezetvédelmi Hatóság a környezeti hatásokkal kapcsolatban az alábbi megállapításokat teszi:

Környezethasználó új bányatelek létesítését tervezte Kiskunlacháza külterületének keleti szélén, a Kiskunlacháza – Bugyi összekötő, 5204. számú közúttól délkeleti irányba eső – a Délegyházi (XXXI/c)-csatorna és Bugyi közigazgatási határa közé eső, 35 ha 2713 m² nagyságú területen. Az érintett ingatlanok szántó, illetve legelő hasznosításúak.

Az átlagosan 40 cm vastag humuszos termőréteg letermelését és deponálását követően a haszonanyag kitermelését dobóvedres parti vagy úszókotróval tervezték végezni, majd osztályozás nélkül helyben értékesíteni.

A bányatavat külső forrásból származó, hulladéknak nem minősülő, inert anyaggal kívánták visszatölteni az eredeti terepszintig. A tevékenységeket úgy ütemezték volna, hogy a Környezethasználó művelésében álló *Kiskunlacháza II.–kavics* védnevű bányaterületen már kialakult tóból 10 ha visszatöltését elvégezték volna a tervezett bányatelken történő kitermelés megkezdése előtt – a víztest további mennyiségi romlása megakadályozása céljából.

A tevékenységek befejezése után a letakarított termőtalaj visszaterítésre került volna: a terület szántóként történő hasznosítását tervezték.

A tervek szerint az évi 700000 m³ (1400000 t) mennyiségű kavicsos homok elszállítását a vevők végezték volna, ami a kiszállítási útvonalon évi 310 napon keresztül, óránként maximum 15-16 gépkocsiforduló forgalomnövekedéssel járt volna. A kiszállítást az 5204. számú közútról leágazó Kiskunlacháza 0507 hrsz.-ú földúton keresztül tervezték végezni, majd tovább az 5204. sz. összekötő út – 5207. számú összekötő út [elkerülő út (Bugyi Nagyközséget elkerülő út Ny-i szakasza)] vagy az 5202. számú összekötő út – 51. sz. főút felé.

Táj- és természetvédelem:

A Kiskunlacháza, külterület 0508/2, 0508/38–43, valamint 0510/16 hrsz.-ú ingatlanok nem részei országos jelentőségű védett, vagy védelemre tervezett természeti területnek és a *természet védelméről* szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 23. § (2) bekezdés alapján ex lege védett területnek.

A tervezett bányatelek területe azonban érinti az *európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről* szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet] és az *európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészelekről* szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet [a továbbiakban: 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet]

által meghatározott HUKN10001 jelű, **Felső-kiskunsági szikes puszták és turjánvidék** nevű különleges madárvédelmi területet (Natura 2000).

A bővítési terület *Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről* szóló 2018. évi CXXXIX. törvényben (a továbbiakban: MaTrT.) meghatározott ökológiai hálózat puffertérület övezetének is része.

Az ügy elbírálásához szükséges védett állat- és növényfajok előfordulására vonatkozó adatokkal a Duna–Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság (a továbbiakban: DINPI), továbbá a térség Natura 2000 területeinek kijelölését elvégző Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság (a továbbiakban: KNPI) rendelkezik, ezért a Környezetvédelmi Hatóság adatszolgáltatást kért az igazgatóságoktól – az Ákr. 25. § (1) bekezdésének b) pontja szerint.

A DINPI DINPI/154-0/2023. számú véleményében az alábbiakat állapította meg:

„A tervezett bányatelek érinti az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Kormányrendelet (a továbbiakban: N2000 Kr.) által kihirdetett Natura 2000 hálózathoz tartozó HUKN10001 kóddal Felső-Kiskunsági szikes puszták és turjánvidék néven jelölt különleges madárvédelmi területet; valamint az Országos ökológiai hálózat övezet puffertérület besorolású övezetét.

A Kiskunsági Nemzeti Park területe a tervezett bányatelek délkeleti határától mintegy 560 m-re található. A N2000 Kr. 4. § (1) és (3) bekezdése értelmében „a Natura 2000 területek kijelölésének célja az azokon található, kijelölésük alapjául szolgáló fajok és kijelölésük alapjául szolgáló élőhelyek természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a kijelölésük alapjául szolgáló természeti állapot és az azt létrehozó, illetve fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

*Az érintett Natura 2000 terület fenntartási tervében foglaltak szerint ezen belül is kiemelt cél a jelölt madárpopulációk zavartalanságának biztosítása. A kavicsbánya területe szántó művelési ágú, a valóságban is ekként hasznosított földterületeken tervezett. A területen a tavalyi évben sikeres székicsér (*Glareola pratincola*) költés vált ismertté. E faj fokozottan védett és Natura 2000 jelölőfaj is egyben. A székicsérnek jelenleg két ismert költőhelye van Magyarországon, a Nagy-kunságban és a Kiskunság északi részén (Kiskunlacháza, Apaj és Bugyi térségében változó helyen max. 10–15 pár). A Bugyi és Kiskunlacháza határterületén lévő, főleg zöldségkultúráknak helyet adó terület ezen belül a legjelentősebb költőhely, az igazolt költések legnagyobb része erről a területről származik. Az érintett bányatelek területén ismertté vált feketeszárnyú székicsér (*Glareola nordmanrii*) költése is (hazai állomány 0-1 pár). Mindezek mellett ugartyúk (*Burhinus oedicephalus*) is rendszeresen megfigyelhető a területen, költéséről is van adatunk. E fajok fokozottan védettek és Natura 2000 jelölőfajok is egyben. (...)*

Megítélésünk szerint a területen a tervezett bányatelek létesítése olyan Natura 2000 jelölő, egyben fokozottan védett állatfajok élőhelyének károsodását, megsemmisülését eredményezné, amelyek életterét a közvetlen környéken meglévő bányák már jelenleg is jelentősen korlátozzák. A tervezett bányaterület kijelölését az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 4., 8. és 10/A. § valamint a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 43. § (1) bekezdése értelmében jelenleg nem tudjuk támogatni.”

A KNPI ÁLT/2698-2/2022. számú véleményében az alábbiakat állapította meg:

„A kérelemben részletezett terület (...) a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság (továbbiakban DINPI) működési területéhez tartozik, azonban a tárgyi ingatlanok közül a Kiskunlacháza 0508/2, 0508/40-43, valamint 0510/16 hrsz.-ú ingatlanok részét képezik az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi

rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet (továbbiakban Natura 2000 rendelet) 5. számú melléklete alapján a különleges madárvédelmi területek közé tartozó a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság által HUKN10001 területkóddal jelölt Felső-Kiskunsági szikes puszták és turjánvidék Natura 2000 területnek.

A tervezett bányaterület DNY-i oldala mintegy 580 méterre fekszik a Kiskunsági Nemzeti Park Felső-kiskunsági puszta területegységének határától (Apaj 0313 hrsz.-ú ingatlan).

A KNPI nem ért egyet a Natura 2000 hatásbecslés azon állításával, hogy a tervezett bányászati tevékenység a madárvédelmi terület egyetlen jelölő fajára sem lenne negatív hatással, illetve az Igazgatóság cáfolja azt, hogy a területen nem fordulna elő egyetlen jelölő madárfaj sem.

A tervezett bánya létesítésével érintett területről a KNPI az alábbi védett- és fokozottan védett madárfajok dokumentált előfordulási adatával rendelkezik:

- A korábbi években fokozottan védett és Natura 2000 jelölő ugartyúk (*Burhinus oedicnemus*) fészkeltek a területen
- 2022-ben több pár fokozottan védett és Natura 2000 jelölő székicsér (*Glareola pratincola*) költött a területen.
- A tervezett bányatelek a fokozottan védett és Natura 2000 jelölő tűzok (*Otis tarda*) telelő/táplálkozó területe, amelyet a több évre visszamenőleg rendelkezésre álló megfigyelési adatok is alátámasztanak.
- A területről az Igazgatóság több ragadozó madár megfigyelési adatával (táplálkozás) rendelkezik a korábbi évekből, ezek közül kiemelendő a fokozottan védett rétisas (*Haliaeetus albicilla*), és parlagi sas (*Aquila heliaca*), valamint a védett kabasólyom (*Falco subbuteo*).

A terület számos, fentiekben is említett védett és fokozottan védett madárfaj élőhelye, megőrzése több Natura 2000 jelölő faj számára kedvező életteret jelent, a természetvédelmi közérdekekkel ellentétes átalakítása az élőhelyek arányának változását, ezzel számos védett- és fokozottan védett faj élőhelyének elvesztését is eredményezné. A kavicsbánya létesítése a felsorolt Natura 2000 jelölő fajok szempontjából a bányaművelés idejére közvetlenül élőhely veszteséget jelentene. A Natura 2000 rendelet 4. § (1) alapján: „Natura 2000 területek lehatárolásának és fenntartásának célja az azokon található, az 1-3. számú mellékletben meghatározott fajok és a 4. számú mellékletben meghatározott élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

A Felső-Kiskunsági szikes puszták és turjánvidék Natura 2000 különleges madárvédelmi terület fenntartási terve alapján a területre vonatkozó általános célkitűzés (4.1.1.pont) a következő: A kijelölt Natura 2000 terület rendeltetésének megfelelően a fő cél a közösségi jelentőségű élőhelyek és fajok védelmét szolgáló Natura 2000 területek hálózatának fenntartása és a jelölő élőhelyek, valamint fajok populációinak fejlesztése.

A fenntartási terv a 4.2. pontban részletezi a kezelési stratégiákat, aminek része az élőhelyek megőrzése, ezen belül többek között a kavicsbányászat további terjedésének megakadályozása is.

A környezeti hatástanulmány és a kapcsolódó Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció távlati tájrendezésként az eredeti állapot helyreállítását irányozza elő (szántó-területek helyreállítása), ez azonban a terület mostani állapotához képest a terület jelölő madárfajainak szempontjából pozitív hatást nem jelent, a bányaművelés ideje alatt jelentkező élőhely-vesztés és zavarás azonban évtizedes időtávon jelentkezik, amire semmilyen kárenyhítő intézkedés nem került kidolgozásra a beadott anyagban. (...)

A fentiek alapján a KNPI a bánya létesítését a Kiskunlacháza 0508/2, 0508/38-43, valamint 0510/16 hrsz.-ú ingatlanok vonatkozásában jelenleg nem tudja támogatni”

A *Felső-Kiskunsági szikes puszták és turjánvidék* elnevezésű különleges madárvédelmi terület esetében a kijelölés célja közösségi jelentőségű fajok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

A rendelkezésre álló, természetvédelmi kezelők által megküldött biotikai adatok alapján a Natura 2000 védettség alatt álló tervezett bányatelek fektetéssel érintett területen a fent felsorolt fajok többségének (túzok, ugartyúk, székicsér, székicsér, feketeszárnyú székicsér, barna rétihéja, kék vércse, hantmadár, nagy örgébics, rétisas, parlagi sas, kabasólyom, mezei pacsirta, fattyúszerkő, kékes rétihéja, szalakóta, gulipán, piros lábú cankó, búbos banka, bibic) rendszeres előfordulásáról van adat.

A *Felső-Kiskunsági szikes puszták és turjánvidék* elnevezésű különleges madárvédelmi terület kedvező természetvédelmi helyzetének elérése és megőrzése érdekében a területre vonatkozó kezelési stratégiák között szerepel többek között:

1. A természetes és természetközeli vízi- vizes- pusztai- és erdei élőhely mozaikok megőrzése és fejlesztése;
2. Az infrastruktúra és ipari fejlesztések, vonalas létesítmények további terjedésének megakadályozása;
3. **A kavicsbányászat további terjedésének megakadályozása;**
4. **A bányatelkek, tájsebek és illegális hulladéklerakók felszámolása és rekultivációja;**
5. Pusztai élőhely-rehabilitáció természetyszerű gyepek kialakításával.

A *Felső-Kiskunsági szikes puszták és turjánvidék* elnevezésű különleges madárvédelmi terület kedvező természetvédelmi helyzetének elérése és megőrzése érdekében a szántó- és gyepterületre vonatkozó specifikus célok között szerepel többek között:

1. A változatos pusztai környezetet biztosító szántó, gyepek és időszakos vizes élőhely-komplexek fenntartása, illetve az egyes élőhelyek arányának javítása kiemelt természetvédelmi célkitűzés a pusztai madárközösségek védelme érdekében.
2. A mezőgazdasági környezethez kötődő madárfajok populációinak megőrzése és kedvező természetvédelmi helyzetének helyreállítása érdekében az alábbi célkitűzések megvalósítása szükséges: **Az élőhelyek átalakítása miatt, a jelölő madárfajok jelenlegi és potenciális élőhelyén bekövetkező irreverzibilis változások** (pl. új kavicsbányák létesítése, meglévő kavicsbányák bővítése, újabb erdősítések, infrastrukturális beruházások létesítése stb.) **megakadályozása.(...)**

A *Felső-Kiskunsági szikes puszták* elnevezésű nevű jóváhagyott kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület kedvező természetvédelmi helyzetének elérése és megőrzése érdekében a területre vonatkozó kezelési stratégiák és célok között szerepel többek között:

A jelölő fajok állomány nagysága és állományainak területi kiterjedése ne csökkenjen.

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 4. § (1) bekezdésének értelmében „a Natura 2000 területek lehatárolásának és fenntartásának célja az azokon található, az 1-3. számú mellékletben meghatározott fajok és a 4. számú mellékletben meghatározott élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása”

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 10. § (1) bekezdései alapján: „Olyan terv vagy beruházás elfogadása, illetőleg engedélyezése előtt, amely nem szolgálja közvetlenül valamely Natura 2000 természetvédelmi kezelését vagy ahhoz nem feltétlenül szükséges, azonban valamely Natura 2000 területre akár önmagában, akár más tervvel vagy beruházással együtt hatással lehet, a terv kidolgozójának, illetőleg a beruházást engedélyező hatóságnak – a tervvel, illetve beruházással érintett terület kiterjedésére, az érintett területnek a Natura 2000 területhez viszonyított elhelyezkedésére, valamint a Natura 2000 területen előforduló élővilágra vonatkozó adatokra figyelemmel – vizsgálnia kell a terv, illetve beruházás által várhatóan a Natura 2000 terület jelölésének alapjául szolgáló, az 1-4. számú mellékletben meghatározott fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére gyakorolt hatásokat.”

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 10. § (2) bekezdése alapján: amennyiben az (1) bekezdés szerinti vizsgálat alapján a tervnek, illetve beruházásnak jelentős hatása lehet, hatásbecslést kell végezni.

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 10. § (3) bekezdése alapján: A terv kidolgozója, illetve a beruházó a 14. számú mellékletnek megfelelően hatásbecslési dokumentációt készít, amely alapján a hatásbecslést a természetvédelmi hatóság végzi. A hatásbecslési dokumentációt a környezetvédelmi, természetvédelmi és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló jogszabály alapján a természetvédelem szakterület megfelelő részterületén szakértői jogosultsággal rendelkező szakértő is elkészítheti.

I. A rendelkezésre álló – a DINPI és KNPI, mint természetvédelmi kezelők által megküldött – biotikai adatok alapján a bővítési területen lévő Natura 2000 területeken a *védtett és a fokozottan védtett növény- és állatfajokról, a fokozottan védtett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben jelentős növény- és állatfajok közzétételéről* szóló 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet [13/2001. (V. 9.) KöM rendelet] szerinti számos **védtett és fokozottan védtett állatfaj, illetve Natura 2000 jelölő faj rendszeres előfordulásáról** van adat.

Továbbá a benyújtott hatásbecslési dokumentációban foglaltakkal ellentétben az eljárás során egyértelműen megállapításra került, hogy a bányászati üzemeltetése a tervezett bányatelek **területen lévő Natura 2000 területre és élővilágára hatással lenne.**

II. A jelenlegi mezőgazdasági területek élővilágvédelmi szempontból nem minősíthetők értéktelen területnek, azok **agrár élőhelyként funkcionálnak**, így biztosítva táplálkozó- és pihenőhelyet számtalan védtett és nem védtett állatfajnak.

III. Az eljárás során megállapításra került, hogy a tervezett bányatelek terület szántó művelésű területen található. Az egyre növekvő számú kavicsbányák és a kialakuló bányatavak alapvetően megváltoztatják a táj arculatát, környezeti adottságait. Az érintett terület tájképi adottságát meghatározzák a tágabb környezetben már működő kavicsbányák és megmaradt mezőgazdasági területek (szántóföldek) mozaikja. A hagyományos mezőgazdasági tájhasználat a térségben több helyen már jelenleg is jelentős mértékben átalakult, azonban a tájrészlet eredeti területhasználata és borítottsága szerint szántó, gyepek, illetve erdős terület volt, mezőgazdasági tájhasznosítással. További kavicsbányák létesítése tájvédelmi szempontból is aggályos, mert az a táj karakterének további átalakulását vonja maga után. A tájvédelem egyik célja pedig lényegében **a jellemző tájkarakter megőrzése.**

A táj terhelhetőségét megvizsgálva megállapítható, hogy a még jellemzően mezőgazdasági tájhasználat eddigi irreverzibilis megváltoztatása, tájidegen elemek megjelenése a területen már eddig is önmagában vizsgálva jelentős méretű volt.

A tervezett bányatelek fektetését követően a bánya üzemelése védett és fokozottan védett madárfajok élőhelyeinek bányaművelésből fakadó jelentős zavarásával, részbeni megszűnésével járna, így csökkenne az előfordulásuk az érintett területen.

Fentiek alapján a tervezett bányatelek fektetés és az azt követő bányászati tevékenység a fokozottan védett, védett és Natura 2000 jelölő madárfajok **igazolt élőhelyeinek potenciális zavarása, időszakos megszűnése** miatt – **természetvédelmi szempontból nem elfogadható, nem összeegyeztethető a Natura 2000 terület kijelölésével és természetvédelmi célkitűzésével, sértené a Natura 2000 terület koherenciáját,** valamint **ellentétes lenne a védett fajok élőhelyére vonatkozó jogszabályi előírásokkal** és a 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 4. § (1) bekezdésében foglaltakkal. Továbbá a tervezett bánya üzemelése hozzájárulna a táj karakterének további átalakulásához.

A környezetvédelmi és természetvédelmi hatáskörben eljáró Környezetvédelmi Hatóság megállapította, hogy a beruházás megvalósításához a 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 10/A. § (2) bekezdésében meghatározott kiemelt fontosságú közérdek, és a 4. § (2) bekezdésének a) pontjában meghatározott egyéb kiemelt fontosságú közérdek nem fűződik.

Szakvéleményem során figyelembe vettem a nemzeti parkok adatszolgáltatásait és természetvédelmi kezelői véleményét, továbbá az alábbi jogszabályhelyeket és értelmezésüket:

Magyarország Alaptörvénye P) cikk alapján: *„A természeti erőforrások, különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége.”*

A Natura 2000 területekre vonatkozó speciális engedélyezési eljárás során a Környezetvédelmi Hatóságnak a területre várható negatív hatások jelentőségét mérlegelnie kell. A **„jelentős hatás” lehetőségét kiterjesztően kell értelmeznie,** azaz nemcsak az minősül hatásnak, ami az adott jelölő élőhely vagy jelölő faj egyedének fizikai sérelméhez vezet, hanem az azon kívül megjelenő **olyan körülmény is, amely negatívan befolyásolja az élőhely, illetve jelölő faj kedvező természetvédelmi helyzetét.**

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 2. § l) pontja alapján faj természetvédelmi helyzete: mindazoknak a hatásoknak az összessége, amelyek hosszú távon kihatással lehetnek a faj elterjedésére és gyakoriságára.

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 2. § k) pontja alapján az élőhely kedvező természetvédelmi helyzete: az élőhely természetes elterjedése, illetve elterjedésén belül lefedettsége állandó vagy növekszik, valamint hosszú távú fennmaradásához szükséges sajátos felépítése és kapcsolatrendszerei jelenleg és a jövőben is valószínűleg fennállnak, továbbá jellemző fajainak természetvédelmi helyzete kedvező.

A Tvt. 6. § (2) bekezdése szerint a tájhasznosítás és a természeti értékek felhasználása során meg kell őrizni a tájak természetes és természetközeli állapotát, továbbá gondoskodni kell a tájak esztétikai adottságait és a jellegét meghatározó természeti értékek, természeti rendszerek és az egyedi tájértékek fennmaradásáról.

A Tvt. 7. § (1) bekezdése szerint a történelmileg kialakult természetkímélő hasznosítási módok figyelembevételével biztosítani kell a természeti terület használata és fejlesztése során a táj jellegének,

esztétikai, természeti értékeinek, a tájakra jellemző természeti rendszereknek és egyedi tájértékeknek a megóvását.

A Tvt. 7. § (2) bekezdésének c) pontja szerint a település-, a területrendezés és fejlesztés, különösen a területfelhasználás, a telekalakítás, az építés, a használat során kiemelt figyelmet kell fordítani a természeti értékek és rendszerek, a tájképi adottságok és az egyedi tájértékek megőrzésére.

A Tvt. 7. § (2) bekezdésének h) pontja szerint biztosítani kell a jellegzetes tájképi elemek fennmaradását.

A Tvt. 31. § szerint tilos a védett természeti terület állapotát (állagát) és jellegét a természetvédelmi célokkal ellentétesen megváltoztatni.

A Tvt. 35. § (1) bekezdésének b) pontja szerint védett természeti területen a 7. § (2) bekezdésében foglaltakon túl gondoskodni kell a vadon élő szervezetek, életközösségeik, a biológiai sokféleség fennmaradásához szükséges természeti feltételek, így többek között a talajviszonyok, vízháztartás megőrzéséről;

A Tvt. 42. § (2) bekezdése szerint gondoskodni kell a védett növény- és állatfajok, társulások fennmaradásához szükséges természeti feltételek, így többek között a talajviszonyok, vízháztartás megőrzéséről.

Megállapítom továbbá, hogy a MaTrT 27. § (4) bekezdése alapján „Az ökológiai hálózat puffertületének övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető. Az övezetben célkitermelőhely nem létesíthető.”

A Környezetvédelmi Hatóság a tervezett bányászati tevékenység vonatkozásában **táj- és természetvédelmi szempontból kizáró okokat állapított meg.**

A Környezetvédelmi Hatóság táj- és természetvédelmi szempontú előírásait és megállapításait a fentiekben túl a Tvt., a 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet, a 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet és a MaTrT.tv. figyelembevételével tette.

Komplex környezetvédelem:

Kihirdetésre került a 2026-ig szóló 5. Nemzeti Környezetvédelmi Programról szóló 62/2022. (XII. 9.) OGY határozat.

A Környezetvédelmi Hatóság megállapította, hogy az alábbiakban részletezettek szerint **a tervezett bányanyitás akadályozza az 5. Nemzeti Környezetvédelmi Programban** (a továbbiakban: Program) **meghatározott környezeti célállapotok elérését.**

1. A Program a **stratégiai célként** határozza meg a természeti értékek és erőforrások védelmét, helyreállítását, fenntartható használatát:
  - a természeti erőforrások, természeti értékek, ökoszisztémák védelme, helyreállítása, az életközösségek működőképességének megőrzése, a biológiai sokféleség csökkenésének megállítása.
  - a felszíni és felszín alatti vizek jó állapotának elérése, a talaj és a termőföld mennyiségi és minőségi védelme, a károsodott környezet helyreállítása.
2. A Program a **stratégiai területek** között külön nevesíti a biológiai sokféleség megőrzését, természet- és tájvédelem területét, melynek egyik eszköze a jogalkalmazás.

E stratégiai terület részletes céljai és intézkedései több alfejezetben jelennek meg, melyek közül jelen eljárásban releváns területek:

- a Natura 2000 területek, valamint a védett természeti, illetve nemzetközi természetvédelmi egyezmények hatálya alá tartozó területek megőrzése;
- a tájszerkezet, tájjelleg, tájpotenciál védelme;
- a védett, a védelemre szoruló, illetve közösségi jelentőségű fajok természetvédelmi helyzetének javítása;
- természetvédelmi oltalom alatt álló területek és természeti értékek kezelése, fenntartása, őrzése.

A stratégiai célok eléréséhez a fő cselekvési irányok között nevesíti a kormányzati feladatok körében a Natura 2000 hálózat természeti értékeinek megőrzéséhez, a lehatárolásuk alapjául szolgáló természeti állapot fenntartásához szükséges intézkedések végrehajtását, továbbá a védett területeken a természeti értékek fenntartását szolgáló területhasználatot támogató jogi és egyéb szabályozás alkalmazását.

Településrendezési eszközök:

A Dokumentáció keltezésének időpontjában a kérelem szerinti ingatlanok *általános mezőgazdasági övezetben* szerepeltek, az átsorolásuk tervezett volt. Az eljárás időtartama alatt Kiskunlacháza Város Önkormányzata elfogadta az új településszerkezeti tervet, a *Kiskunlacháza Város helyi építési szabályzatáról* szóló 20/2022. (X. 26.) számú önkormányzati rendeletet, melynek szabályozási tervlapja alapján az érintett terület továbbra is **Má-2 jelű általános mezőgazdasági terület** megnevezésű, beépítésre nem szánt övezetbe tartozik.

A Kiskunlacháza, külterület 0508/2, 0508/38 – 43, 0510/16 hrsz.-ú **ingatlanok vonatkozásban a tervezett bányászati tevékenység tehát nincs összhangban a hatályos településrendezési tervvel.**

A Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: MaTr. Tv.) 18. §-a az alábbiakat rögzíti:

„(1) *Külfejtéses művelésű bányatelek megállapítani, illetve horizontálisan bővíteni csak a településfejlesztési és -rendezési célokkal, valamint a kiemelt térségi és vármegyei területrendezési tervvel összhangban lehet. Az összhang akkor áll fenn, ha a bányatelekkel érinteni tervezett ingatlan a településrendezési tervben nyersanyag-kitermelés (bánya) vagy nyersanyag-feldolgozás céljára szolgáló különleges építési övezetbe vagy övezetbe sorolt, vagy a bányatelekkel érinteni tervezett ingatlanokon a bányászati tevékenységgel a települési önkormányzat egyetért, és ha indokolt, döntést hoz a településrendezési terv készítésének vagy módosításának szándékáról.*

(2) *Az (1) bekezdés szerinti bányatelekre vonatkozó kitermelési műszaki üzemi terv csak akkor hagyható jóvá, ha a bányászati tevékenységgel igénybe venni tervezett területet – ha van elfogadott településrendezési terv – a településrendezési terv nyersanyag-kitermelés (bánya) vagy nyersanyag-feldolgozás céljára szolgáló különleges beépítésre szánt vagy beépítésre nem szánt építési övezetbe vagy övezetbe sorolta.”*

Kiskunlacháza Város Jegyzője nem nyilatkozott abban a tekintetben, hogy az érintett ingatlanok vonatkozásában a településrendezési eszközök módosításának szándékával a települési önkormányzat egyetért, és hogy döntést kívánna hozni a településrendezési terv módosításának szándékáról. Hangsúlyozandó, hogy az ilyen jellegű kezdeményezés nem is volna támogatható természetvédelmi szempontból, a terület Natura 2000 érintettsége okán.

A 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 10. § (4) bekezdés a) pontjában foglaltak szerint az 5. § (2) bekezdés c) pont cb) alpontja alapján a környezetvédelmi engedély megadásáról szóló határozatban

az engedély feltételei között elő kell írni, hogy a településrendezési eszközökkel való összhangot a létesítési engedély – ami jelen esetben a kitermelési tevékenység végzésére jogosító műszaki üzemi terv – kiadására jogosult hatóság döntéséig **meg kell teremteni.**

A Környezetvédelmi Hatóság a bányanyitással kapcsolatban **a településrendezési eszközökkel való összhang hiányát állapította meg.**

A földtani közeg védelme:

A Dokumentáció szerint annak érdekében, hogy az új bánya létesítés nyomán a kitermelést követően létrejövő nyílt vízfelület az érintett víztesten ne növekedjen, a vízfelület teljes feltöltését tervezte.

A tervezett bányászati tevékenység következtében egy tó alakult volna ki összesen 34 ha vízfelülettel és 9-11 m közötti mélységgel. Ezen bányató azonban visszatöltésre kerül, párhuzamosan a termeléssel. A feltöltést Környezethasználó a hulladéktátság megszűnésére vonatkozó feltételeknek megfelelő, saját, vagy más cég által a Bánya területén kívül előállított inert anyaggal tervezte. Az elsősorban 17 05 04 azonosító számú hulladék (Föld és kövek, melyek különböznek a 17 05 03-tól) előkezeléséből származó inert anyag betöltése után meddő anyag és humuszerítést, talaj-előkészítést követően mezőgazdasági termelést jelölték meg utóhasznosítási célként.

A Környezetvédelmi Hatóság a Dokumentációban leírtak tekintetében a földtani közeg védelme szempontjából kifogást nem emelt. A tervezett feltöltést az elővigyázatosság és a megelőzés elvét szem előtt tartva szigorú előírásokkal, de engedélyezhetőnek ítélte meg.

Tárgyi terület a Környezetvédelmi Hatóság nyilvántartása szerint kármentesítést nem érint.

Tárgyi tevékenység, vízelétesítmény nem szerepel *a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről* szóló 90/2007. (IV. 26.) Korm. rendelet 2. számú melléklet az „üzemi terv készítésére kötelezettek” felsorolásában, melynek értelmében üzemi kárelhárítási terv benyújtására Kérelmező nem kötelezett.

Zaj- és rezgésvédelem:

A tervezett bányatelek Duna-menti síkságon, Kiskunlacháza külterületén helyezkedik el, a várostól K-re, mintegy 7 km-re. Közvetlen környezetében „Kb” jelű különleges bányaterület, és Má jelű általános mezőgazdasági területek határolják. A legközelebbi védendő épület az 1500 m-re található Kiskunlacháza 0526/6 hrsz.-ú tanyaépület.

A bányán az alábbi üzemi zajforrások működését tervezték:

- 1 db Rohr K110R parti vedersoros kotró
- 1 db VOLVO 180E homlokrakodó
- 1 db Caterpillar 972K homlokrakodó
- 1 db VOLVO L150G homlokrakodó

Számításokra alapozva megállapítható volt, hogy a tervezett létesítmény üzemeléséből származóan a (legrosszabb állapotot figyelembe véve) a legközelebb lévő védendő épületet érő zajterhelés *a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról* szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM–EüM együttes rendelet [a továbbiakban: 27/2008. (XII. 3.) KvVM–EüM együttes rendelet] 1. sz. melléklet 1. pontjában, a területi funkciónak megfelelő sorban szereplő határértékek alatt maradt volna.

A Dokumentáció szerint a létesítmény üzemeléséből származó zajvédelmi hatásterület határa nappal 261 m-es, éjjel 549 m-es határon belül alakult volna ki. A vizsgált hatásterületen belül nem lenne védendő épület.

A tevékenységhez kapcsolódó szállítás által okozott zajterhelést kevesebb, mint 3 dB (~1,41 dB) értékre állapították meg, így a *környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól* szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 7. § (1) bekezdése alapján a közúti szállítási tevékenységhez kapcsolódó közvetett hatásterület nem volt megállapítható.

A 284/2007. (X.29.) Korm. rendelet 9. § (1) alapján: „a környezetbe zajt vagy rezgést kibocsátó létesítményeket úgy kell tervezni és megvalósítani, hogy a védendő területen, épületben és helyiségben a zaj- vagy rezgésterhelés feleljen meg a zaj- és rezgésterhelési követelményeknek.”

Fentiek alapján a 284/2007. (X.29.) Korm. rendelet és a 27/2008. (XII. 3.) KvVM–EüM együttes rendelet követelményei teljesültek volna, a Dokumentációban ismertetett technológia mellett zaj- és rezgésvédelmi szempontból kizáró ok nem volt feltételezhető.

A Környezetvédelmi Hatóság zaj- és rezgésvédelmi szempontú megállapításait a 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 3 § és 9 § (1) bekezdése alapján, valamint a 27/2008. (XII. 3.) KvVM–EüM együttes rendeletben foglaltak figyelembevételével tette.

Levegővédelem:

A Bánya üzemelése során az alábbi tevékenységek okoztak volna levegőterhelő hatásokat: gépi jövesztés, fedő- és haszonanyag dózerolása, rakodás és szállítás.

A meddőanyagok letakarítása során az anyagok földnedves mivolta miatt kisebb porképződés volt prognosztizálható, a jövesztés víz alól történik így ott porképződéssel nem kellett volna számolni.

Az ásványvagyon kitermelés során 3 db homlokrakodóval és 1 db vedersoros kotróval míg a fedő dózerolása során többfajta dózerrel terveztek dolgozni, melyeknek vizsgálták a károsanyag kibocsátását valamint a hatásterületét is. Az NO₂, a PM₁₀, a CO, a szénhidrogének, és a SO₂ immissziója a leggyakoribb meteorológiai feltételek mellett sem érte volna el az 1 órás határérték 10 %-át, így ezen légszennyezők tekintetében nem volt megállapítható hatásterület. Az egészségügyi határértékek túllépése egyik komponens esetében sem volt várható.

A lehumuszolt, a meddőkitermelés után visszamaradó nyílt, növényborítás nélküli talajfelület kiporzásának a hatásterülete száraz, csapadékmentes időszakban a rövid idejű (24 órás) átlagolási időtartalomra vonatkozóan 87 méteres, a bányaterület határa köré írható sávban került meghatározásra. A hatásterületet Tervező a letakarított, visszamaradt talajfelszín, a humusz- és meddődepóniák várható kiporzására tekintettel határozta meg.

A bányatelken belül történő szállítást mobil szerkezetű, gumihevederes szállítószalagokkal tervezték végezni. A belső szállítás hatásterületét meghatározták a PM₁₀ légszennyező komponens esetében, ez 16 méternek adódott.

A szállítás útvonalán várhatóan megemelkedett volna a légszennyező komponensek koncentrációja, amelyek egyik esetben sem okoztak volna egészségügyi határérték túllépést.

A szállítás okozta hatásterületet Tervező meghatározta: az 5204. sz. összekötő út 2+166 – 9+862 közti vizsgált szakaszán a 2019-es alapforgalom során a NO₂ esetében 48 méter, a maximális forgalom esetében 54 méter. A PM₁₀ esetében az alapforgalomra hatásterület nem volt kijelölhető, míg a maximális forgalom esetében 16 méter érték adódott.

Összességében megállapítható, hogy a tevékenység kismértékű változást okozott volna a környezeti levegő minőségében, visszafordíthatatlan változások a hatásterületen nem történtek volna.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a tervezett tevékenység vonatkozásában az engedélyezést kizáró okot a hatásvizsgálat nem tárt fel..

A Környezetvédelmi Hatóság levegővédelmi szempontú megállapításait a *levegő védelméről* szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet figyelembevételével tette.

Éghajlatvédelem:

A 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 6. melléklet d) pontja szerinti éghajlatvédelmi szempontú elemzést a Dokumentáció hiányosan tartalmazta. Az Innovációs és Technológiai Minisztérium által publikált, *Részletes módszertani leírás a klímakockázati útmutatóhoz* című dokumentáció alapján történt a vizsgálat. Az első lépésben Tervező az ellenőrző lista felhasználásával megállapította, hogy a tervezett tevékenység az éghajlatváltozás által – minimális mértékben, ugyan, de – potenciálisan befolyásolt projekt. A tervezett működés a 15 évidőtartamot nem haladja meg, ugyanakkor a munkaerő különösképpen ki van téve hőmérsékleti stressznek vagy szélsőséges időjárási eseményeknek. A Környezetvédelmi Hatóság **nem fogadja el** azt a kijelentést, hogy *a tárgyi terület az éghajlatváltozásnak nem kitett helyszín.*

Fentiek alapján szükséges volt a sérülékenységi elemzés elvégzése. Az úgynevezett előzetes elemzés táblázata a Dokumentációban szerepel: a táblázat tartalma ellenőrizhetetlen, szöveges értékelést Tervező nem adott. Tehát a tervezett tevékenység **éghajlatváltozással összefüggő hatásokra való érzékenysége nem került meghatározásra.**

A Dokumentáció szintén **nem tartalmazza** a helyszín éghajlati paraméterek változásának való kitettségének értékelését – így a következő lépés a **potenciális hatások elemzése sem történt meg.** Továbbá Tervező **nem mutatta be**, hogy a tervezett tevékenység hogyan hat a **feltételezhető hatásterület éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási képességére** [314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 6. melléklet df) pont].

*

A környezetvédelmi hatóság – az eljárás megindításakor hatályos – a *környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről* szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet] 28. § (1) bekezdése és 5. számú melléklet I. táblázat 4. pontjában megjelölt szakkérdéseket az eljárás során vizsgálta.

2023. január 1. napjával jogszabályváltozás következett be: a 71/2015. (III. 30.) Korm. rendeletet helyébe a *környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről* szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet] lépett.

A Környezetvédelmi Hatóság a 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdése alapján a 3. mellékletében megjelölt szakkérdésekre vonatkozóan az alábbi megállapításokat teszi:

A termőföld mennyiségi védelme:

A környezetvédelmi hatóság a PE-06/KTF/15369-10/2021 számú megkeresésében a 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 28. § (1) bekezdése és 5. melléklet I. táblázat 7. pontjában megjelölt – *a termőföld mennyiségi védelmére vonatkozó* – szakkérdés tekintetében szakvéleményt kért a **Pest Megyei**

Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 10.-től (a továbbiakban: Ingatlanügyi Hatóság), aki 17686-2/2021. számon megadta tájékoztatását:

» (...) A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Tfv.) 7. § (1) bekezdésében, továbbá a 383/2016. (XII. 31.) Kormányrendelet 3. § (3) bekezdése b) pontjában, valamint 36. § b) pontjában biztosított jogkörében eljárva a PMKH Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 10. Ráckeve (továbbiakban: ingatlanügyi hatóság) a Dokumentációban leírtak kapcsán a következő szakvéleményt adja:

Ingatlanügyi hatóságom a **Kiskunlacháza külterület 0508/38-43**, valamint **0510/16** helyrajzi számú, szántó művelési ágú termőföld ingatlanok vonatkozásában – tekintettel arra, hogy a tervezett kutatási tevékenység Kiskunlacháza település viszonylatában átlagosnál gyengébb minőségű szántó termőföldeket érint –

kifogást nem emel,

a következő feltételekkel:

- Hozzájárulásom nem jelent mentességet az érintett termőföldek esetleges későbbi bányászati célú igénybevételét megelőzően szükséges egyéb hatósági, illetőleg szakhatósági eljárások lefolytatása, illetve ezek keretében szükséges ingatlanügyi hatósági engedélyek beszerzésének kötelezettsége alól, továbbá garanciát sem jelent a termőföld igénybevételének megkezdésére vonatkozó ingatlanügyi hatósági engedély kiadására.
- A bányászati tevékenység megkezdésére kizárólag abban az esetben kerülhet sor, ha a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (továbbiakban: Tfv.) rendelkezései szerint a területileg illetékes ingatlanügyi hatóság a termőföld más célú hasznosítása tárgyban a földvédelmi eljárását lefolytatta és a termőföld más célú hasznosítását végleges határozattal engedélyezte. Ebben az esetben az igénybevételt az indokolt szükségletnek megfelelő legkisebb területre kell korlátozni.
- Mindennemű tervezett tevékenység az ingatlanügyi hatóság előírásainak maradéktalan betartása mellett végezhető, úgy, hogy a tevékenység a környező, valamint a más célú hasznosításra még nem engedélyezett termőföldek rendeltetészerű használatát, illetőleg azok megközelítését nem akadályozhatja, illetve nem korlátozhatja. Továbbá a tevékenység megkezdése esetén az engedélyes köteles a környező termőföldeken természetett növénykultúrák porszennyeződését megakadályozni, illetőleg megelőzni.

Az ingatlanügyi hatóság a tervezett tájrendezéssel (az eredeti élőhelynek megfelelő szántóföldi környezet visszaállítása) egyetért, azzal, hogy a termőföld visszaállítás során az illetékes talajvédelmi hatóság előírásait kell irányadónak tekinteni.

A **Kiskunlacháza külterület 0508/2** helyrajzi számú, **legelő** művelési ágú és **4. minőségi osztályú, 3057 m² területű** és **2,45 AK értékű** ingatlan tekintetében a Dokumentáció szerint tervezett bányászati tevékenységhez **a termőföld helyi viszonylatban átlagosnál jobb minősége miatt** ingatlanügyi hatóságom

nem járul hozzá.”

Az Ingatlanügyi Hatóság 17686-2/2021. számú szakvéleményét az alábbiak szerint indokolta meg:

»Ingatlanügyi hatóságom megvizsgálta a Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Bányafelügyeleti Főosztály PE-06/KTF/15369-10/2021. iktatószám alatti

megkeresésben foglaltakat, amely szerint a LASSELSBERGER Hungária Kft. (továbbiakban: Kérelmező) kérelmére indult eljárásban a Kiskunlacháza 0508/2, 0508/38-43, valamint 0510/16 helyrajzi számú ingatlanok (a továbbiakban: Ingatlanok) területére tervezett bányászati tevékenységre vonatkozó – a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005.(XII.25.) Korm. rendelet 1. § (3) bekezdés a) pontja szerint megindított környezeti hatásvizsgálati eljárás keretében az ingatlanügyi hatóságtól a termőföld mennyiségi védelmének követelményei tekintetében szakvélemény kiadását kérte.

A megkeresés mellékleteként rendelkezésemre bocsátott Dokumentáció alapján megállapítottam, hogy a jelen eljárás keretében a Kérelmező „Kiskunlacháza XXIV. - kavicsos homok” védnév alatt új bányatelek megállapítását, illetve ezt követően bányászati tevékenység megindítását tervezi, amely során a következő ingatlanok (termőföldek) igénybevételét is tervezi:

Település	Fekvés	Hrsz.	Alrészlet	Művelési ág	Min.o.	Terület (ha,m ²)	Kat.t.jöv. (AK)
Kiskunlacháza	külterület	0508/2	.	legelő	4.	0,3057	2,45
Kiskunlacháza	külterület	0508/38	.	szántó	4.	1,1001	15,29
				szántó	5.	1,7892	19,86
Kiskunlacháza	külterület	0508/39	.	szántó	4.	0,3536	4,92
				szántó	5.	0,578	6,42
Kiskunlacháza	külterület	0508/40	.	szántó	4.	0,2085	2,9
				szántó	5.	0,3418	3,79
Kiskunlacháza	külterület	0508/41	.	szántó	4.	4,5042	62,61
				szántó	5.	7,4741	82,96
Kiskunlacháza	külterület	0508/42	.	szántó	4.	2,0155	28,02
				szántó	5.	3,4069	37,82
Kiskunlacháza	külterület	0508/43	.	szántó	4.	1,1838	16,45
				szántó	5.	2,5359	28,15
Kiskunlacháza	külterület	0510/16	.	szántó	4.	3,5241	48,98
				szántó	5.	5,9579	66,13
Összesen:						35,2793	426,75

Táblázatos kimutatásom alapján megállapítható, hogy a Kérelmező által tervezett bányászati tevékenységgel érintett Ingatlanok ingatlan-nyilvántartásunkban rögzített teljes területe 35 hektár 2793 m², összes kataszteri tiszta jövedelem értéke 426,75 AK.

Tájékoztatom továbbá, hogy a Kiskunlacháza külterület 0508/2, 0508/40, 0508/41, 0508/42, 0508/43, valamint 0510/16 helyrajzi számú ingatlanok tulajdoni lapjának I. részén „Natura 2000 terület” megnevezésű ingatlan-nyilvántartási tény (jogi jelleg) feljegyzés is szerepel.

A tárgyi szakkérdés vizsgálata érdekében indított eljárás során az eljáró ingatlanügyi hatóságomnak a Tfv. rendelkezéseiben megfogalmazott termőföldvédelmi szempontoknak kell érvényt szereznie:

A Tfv. 8. § (1)bekezdése szerint „Ha az ingatlanügyi hatóság más hatóságok engedélyezési eljárásaiban földvédelmi szakhatóságként működik közre, a termőföld védelmének érvényesítése érdekében érvényre kell juttatni, hogy az engedélyezési eljárás alá eső tevékenység végzése, létesítmény elhelyezése, jogosultság gyakorlása **lehetőség szerint a gyengébb minőségű termőföldeken, a lehető legkisebb mértékű termőföld igénybevételével történjen**”.

A Tfv. 8. § (2) bekezdése szerint: „A szakhatósági állásfoglalás kialakítása során figyelemmel kell lenni továbbá arra, hogy a szakhatósági eljárás tárgyát képező földrészekkel **szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását a tervezett tevékenység, létesítmény ne akadályozza**”.

A Tfv. 8. § (3) bekezdése szerint: „A szakhatósági hozzájárulást **meg kell tagadni**, ha az engedélyezés iránti kérelem átlagosnál jobb minőségű termőföldet érint, azonban a **tervezett tevékenység végzésére, létesítmény elhelyezésére, jogosultság gyakorlására** hasonló körülmények és feltételek esetén átlagos minőségű vagy átlagosnál gyengébb minőségű termőföldeken is sor kerülhet. A külfejtéses bányászati tevékenységgel összefüggő hatósági eljárásban való szakhatósági közreműködés esetén **akkor is meg kell tagadni** a szakhatósági hozzájárulást, ha a homok, kavics vagy agyag ásványi nyersanyag kutatására vonatkozó műszaki üzemi terv jóváhagyása iránti kérelmet vagy a bányatelek megállapítása iránti kérelmet olyan településen fekvő termőföldre nyújtották be, amelynek külterületén lévő földrészek összterületének több mint 25%-ára a bányatelek jogi jelleg be van jegyezve az ingatlan-nyilvántartásban”.

A Tfv. 8/A. § értelmében „Földvédelmi szakkérdés vizsgálata során a 8. § (1)-(3) bekezdésében foglaltakat alkalmazni kell”.

Szaktevékenység megfogalmazásakor figyelemmel voltam továbbá a következő, szaktevékenységet alátámasztó egyéb jogszabályhelyek rendelkezéseire is:

Magyarország Alaptörvényének P cikk (1) bekezdése szerint „A természeti erőforrások, **különösen a termőföld**, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége”.

A Tfv. 15/B. § (3) bekezdése szerint „Cél-kitermelőhely létesítése céljából **kizárólag átlagosnál gyengébb minőségű termőföld** végleges más célú hasznosítása engedélyezhető”.

Kiskunlacháza település törzskönyve szerint a település közigazgatási területén lévő **szántó** művelési ágú termőföldek **átlagos** kataszteri tiszta jövedelem értéke **19,96 AK/ha**, a **legelő** művelési ágú termőföldek **átlagos** kataszteri tiszta jövedelem értéke **6,58 AK/ha**.

Megállapítható, hogy a Dokumentációval érintett területen található **szántó művelési ágú és 4. minőségi osztályú (szántó 4. 13,90 AK/ha), valamint szántó művelési ágú és 5. minőségi osztályú (szántó 5. 11,10 AK/ha) termőföldek helyi viszonylatban átlagosnál gyengébb minőségűek**.

Ugyanakkor a Dokumentációval érintett **legelő művelési ágú és 4. minőségi osztályú (legelő 4. 8,00 AK/ha) termőföldek helyi viszonylatban átlagosnál jobb minőségűek**.

A fentieket összevetve az ingatlan-nyilvántartásban szereplő adatokkal, megállapítható, hogy a Dokumentációval érintett szántó művelési ágú és 4., valamint 5. minőségi osztályú termőföldek helyi viszonylatban átlagosnál gyengébb, míg a legelő művelési ágú és 4. minőségi osztályú termőföld helyi viszonylatban átlagosnál jobb minőségű.

A Dokumentáció vizsgálatával megállapítottuk továbbá a következőket is:

- A tervezett bányatelek bővítés új bányatelek megállapítására, illetve bányászati tevékenysége irányul;

- Hivatalosan nincs tudomásunk arról, hogy az új bányatelek megállapításával érintett területet a Kormány a Magyar Közlönyben közzétett határozatával beruházási célterületté nyilvánította volna.

Fenti megállapításaim alapján a szakvéleményem kialakításakor a 78/2021.(II.19.)Korm. rendelet 3., 4., valamint 5. §-ok rendelkezéseit nem kellett figyelembe vennem.

Nyilvántartásaink adatai alapján felhívom a figyelmet a következőkre is:

Kiskunlacháza település külterületén jelenleg összesen **415 földrészlet** található bányatelek határain belül, a bányatelek jogi jelleg feljegyzés az érintett ingatlanok tulajdoni lapján is feltüntetésre került. A „bányatelek” jogi jelleggel terhelt ingatlanok összes területe Kiskunlacháza településen **eléri az 1660 hektárt**, amelyek bányászati célú igénybe vétele is várhatóan megtörténik. Ez azt is jelenti, hogy Kiskunlacháza település közigazgatási területén jelentős területen található jelenleg is működő – és az ingatlan-nyilvántartásban is bejegyzett – bányatelek, illetve bányüzem, amelyek területén jelenleg is lehetőség van ásványi anyag kitermelésére.

Az 1991. évtől napjainkig vezetett nyilvántartásunk szerint Kiskunlacháza település közigazgatási területén eddig összesen több mint **809 hektár** termőföld tekintetében engedélyezte ingatlanügyi hatóságunk a termőföld bányászati célú igénybevételét, amely a természetben meg is történt, illetőleg egyes területek igénybevétele jelenleg is folyamatban van.

Felhívom a figyelmet, hogy a termőföld szűkösen rendelkezésre álló megújuló természeti erőforrás, amelynek védelme ösztársadalmi érdek. Emiatt részben a hivatkozott jogszabályhelyek rendelkezései, részben a fentiekben rögzített nyilvántartási adatainkra hivatkozással **ingatlanügyi hatóságom minden olyan új bányatelek megállapítására, vagy meglévő bányatelek bővítésére vonatkozó kezdeményezést aggályosnak tart földvédelmi szempontból, amely átlagosnál jobb minőségű termőföldet érint.**

Indokaim miatt ingatlanügyi hatóságunk minden esetben prioritásként kezeli az átlagosnál jobb minőségű termőföldek fokozott védelmét, a Tfv. 11. § (1) bekezdés rendelkezéseinek megfelelően, ezért a jelen eljárásban érintett legelő művelési ágú és 4. minőségi osztályú termőföld tekintetében a bányatelek megállapításához és későbbi bányászati célú igénybevételéhez nem járultam hozzá.

Döntésemet az is alátámasztja, hogy az ingatlanügyi hatóságunk rendelkezésére álló adatok alapján helyi viszonylatban a tervezett bányászati célú tevékenységre a már jelenleg is megállapított bányatelek határain belül, helyi viszonylatban átlagosnál gyengébb minőségű termőföldek igénybevételével is sort lehet keríteni.

A Pest Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 10. Ráckeve hatáskörét és illetékességét az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. tv. (Inyvtv.) 9.§-a, a a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII.2.) Korm. rendelet 3.§ (3) bekezdés b) pontja, valamint 37.§ (1) bekezdése, továbbá a Tfv. 7.§ (1) bekezdése állapítja meg.

A szakkérdésben az állásfoglalást Tfv. 8-§ (1-4) bekezdése, továbbá az Ákr. 55-56.§ rendelkezései alapján tettem meg.«

A 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 3. mellékletének 8. pontjára való tekintettel megküldött, PE-06/KTF/00240-3/2023 számú megkeresésemre az **Ingtatlanügyi Hatóság 17564-2/2023. számon** tájékoztatót, hogy a korábbi szakvéleményét továbbra is fenntartja, az alábbi kiegészítésekkel:

» Az ingatlanügyi hatóságom a **Kiskunlacháza külterület 0508/38-43 helyrajzi számú, egységesen szántó művelési ágú és 4., valamint 5. minőségi osztályú, összesen 25 hektár 4916 m² területű és 309,19 AK értékű, továbbá Kiskunlacháza külterület 0510/16 helyrajzi számú, szántó művelési ágú és 4., valamint 5. minőségi osztályú, összesen 9 hektár 4820 m² területű és 115,11 AK értékű termőföld ingatlanok esetében, figyelemmel a felsorolt földterületek helyi viszonylatban **átlagosnál gyengébb minőségű termőföld jellegére, a tervezett bányászati tevékenység ellen továbbra sem emel kifogást, a 17686-2/2021. ügyiratszám alatt kiadott szakvéleményben megfogalmazott feltételek betartása mellett.****

A **Kiskunlacháza külterület 0508/2 helyrajzi számú, legelő művelési ágú és 4. minőségi osztályú, 3057 m² területű és 2,45 AK értékű földrészlet tekintetében, a tervezett bányászati tevékenységhez a termőföld helyi viszonylatban átlagosnál jobb minősége miatt ingatlanügyi hatóságom továbbra sem járul hozzá.**«

Az Ingatlanügyi Hatóság 17686-2/2021. számú szakvéleményében foglaltakat a következő jogszabályi változásokkal egészítette ki:

» A szakkérdés vizsgálat érdekében indított eljárás során az ingatlanügyi hatóságomnak a Tfv. következő, 2023. január 1. napjától hatályos rendelkezéseiben megfogalmazott termőföldvédelmi szempontoknak kell érvényt szereznie:

A Tfv. 1. § rendelkezései szerint:

„(1) A törvény hatálya kiterjed a termőföldre, valamint - ha e törvény így rendelkezik - a termőföldnek nem minősülő ingatlanokra.

(2) E törvény a termőföldek hasznosítására, a földvédelemre, a földminősítésre és a talajvédelemre vonatkozó rendelkezéseket állapítja meg”.

A Tfv. 2. § 19. pontja szerint „E törvény alkalmazásában

19. termőföld: az a földrészlet, amely a település külterületén fekszik, és az ingatlan-nyilvántartásban szántó, szőlő, gyümölcsös, kert, rét, legelő (gyep), nádas vagy fásított terület művelési ágban van nyilvántartva, kivéve, ha a földrészlet az Evt.-ben meghatározott erdőnek minősül”.

A Tfv. 8. § rendelkezései szerint:

„(1) Ha az ingatlanügyi hatóság más hatóságok engedélyezési eljárásaiban földvédelmi szakhatóságként működik közre, a termőföld védelmének érvényesítése érdekében érvényre kell juttatni, hogy az engedélyezési eljárás alá eső tevékenység végzése, létesítmény elhelyezése, jogosultság gyakorlása lehetőség szerint a gyengébb minőségű termőföldeken, a lehető legkisebb mértékű termőföld igénybevételel történjen.

(2) A szakhatósági állásfoglalás kialakítása során figyelemmel kell lenni továbbá arra, hogy a szakhatósági eljárás tárgyát képező földrészletekkel szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását a tervezett tevékenység, létesítmény ne akadályozza.

(3) **A szakhatósági hozzájárulást meg kell tagadni, ha az engedélyezés iránti kérelem átlagosnál jobb minőségű termőföldet érint, azonban a tervezett tevékenység végzésére, létesítmény elhelyezésére, jogosultság gyakorlására hasonló körülmények és feltételek esetén átlagos minőségű vagy átlagosnál gyengébb minőségű termőföldeken is sor kerülhet.** A külfajteses

bányászati tevékenységgel összefüggő hatósági eljárásban való szakhatósági közreműködés esetén akkor is meg kell tagadni a szakhatósági hozzájárulást, ha a bányatelek megállapítása iránti kérelemmel érintett település külterületén lévő földrészletek összterületének 25%-át meghaladja **az ilyen célból már igénybevett és az ilyen célra felhasználni engedélyezett, de még igénybe nem vett termőföldek együttes területe.**

(3a) Nem kell megtagadni a szakhatósági hozzájárulás megadását a (3) bekezdés szerinti esetben akkor, ha a kutatásra vonatkozó műszaki üzemi terv vagy előkutatási kérelem meglévő bányatelek vertikális bővítésére vagy a bányatelek megállapítása iránti kérelem már megállapított bányatelek kizárólag vertikális bővítésére, illetve olyan megosztására, egyesítésére irányul, amely összességében nem eredményezi a bányatelek területének növekedését.

(4) Az ingatlanügyi hatóság előzetes szakhatósági állásfoglalást nem ad ki”.

A Tfv. 8/A. § szerint „Földvédelmi szakkérdés vizsgálata során a 8. § (1)-(3a) bekezdésében foglaltakat alkalmazni kell”.

A Tfv. 15/B. § (3)-(4), valamint (4a) bekezdések rendelkezései szerint:

„(3) Cél-kitermelőhely létesítése céljából kizárólag átlagosnál gyengébb minőségű termőföld végleges más célú hasznosítása engedélyezhető, kivéve, ha a tevékenységgel érintett területet a Kormány a Magyar Közlönyben közzétett határozatával beruházási célterületté nyilvánította.

(4) A (3) bekezdésben foglalt feltétel fennállása esetén - a (4a) bekezdésben foglalt kivételtől eltekintve - sem engedélyezhető a termőföld végleges más célú hasznosítása cél-kitermelőhely létesítése céljára, ha a kérelemmel érintett település külterületén lévő földrészletek összterületének 25%-át meghaladja az ilyen célból már igénybevett és az ilyen célra felhasználni engedélyezett, de még igénybe nem vett termőföldek együttes területe.

(4a) A (4) bekezdés szerinti esetben akkor engedélyezhető a termőföld más célú hasznosítása cél-kitermelőhely létesítése céljára, ha a tevékenységgel érintett területet a Kormány a Magyar Közlönyben közzétett határozatával beruházási célterületté nyilvánította”.

Kiskunlacháza település törzskönyve szerint a település közigazgatási területén lévő **szántó** művelési ágú termőföldek **átlagos** kataszteri tiszta jövedelem értéke **20,01 AK/hektár**, a település közigazgatási területén lévő **legelő** művelési ágú termőföldek **átlagos** kataszteri tiszta jövedelem értéke **6,64 AK/hektár**.

Kiskunlacháza település külterületén jelenleg összesen **454 földrészlet** található bányatelek határain belül, a bányatelek jogi jelleg feljegyzés az érintett ingatlanok tulajdoni lapján is feltüntetésre került. A „bányatelek” jogi jelleggel terhelt ingatlanok összes területe Kiskunlacháza településen **1752,0640 hektár**, ami a település külterületén fekvő földrészletek összes területének 20,13 %-a.

Az 1991. évtől napjainkig (2023. január hónapig) vezetett nyilvántartásunk szerint Kiskunlacháza település közigazgatási területén eddig összesen **897,1017 hektár** termőföld tekintetében engedélyezte ingatlanügyi hatóságunk a termőföld bányászati célú igénybevételét, ami a település külterületén fekvő földrészletek összes területének **10,31%-a**.

Az ingatlanügyi hatóságom a 17686-2/2021. ügyiratszám alatt kiadott szakvéleményében foglalt további pontokat változatlan formában fenntartja.

A Pest Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 10. Ráckeve hatáskörét és illetékességét a Tfv. 7. § (1) bekezdése, valamint a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 3. § (3) bekezdés b) pontja, valamint 37.§ (1) bekezdése állapítja meg.

A szakkérdésben az állásfoglalást Tfvt. hivatkozott jogszabályi rendelkezései, továbbá az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) 55-56.§ rendelkezései alapján tettem meg. «

A termőföld minőségi védelme:

A környezetvédelmi hatóság a PE-06/KTF/15369-11/2021. számú megkeresésében a 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 28. § (1) bekezdése és 5. melléklet I. táblázat 5. pontjában megjelölt – a termőföldre gyakorolt hatások vizsgálatára vonatkozó – szakkérdés tekintetében szakvéleményt kért a **Pest Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági, Állategészségügyi, Növény- és Talajvédelmi Főosztályának Talajvédelmi Osztályától** (a továbbiakban: Talajvédelmi Hatóság).

A Talajvédelmi Hatóság PE/TV/00724-2/2021. számon adta meg szakvéleményét, melyben a létesítéssel kapcsolatban kizáró okot nem talált.

A 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 3. mellékletének 6. pontjára való tekintettel megküldött, PE-06/KTF/00240-4/2023 számú megkeresésemre a Talajvédelmi Hatóság PE/TV/00025-2/2023. számon tájékoztatott, hogy a korábbi szakvéleményét változatlanul fenntartja.

Környezet- és település-egészségügy:

A környezetvédelmi hatóság PE-06/KTF/15369-9/2021 számú megkeresésében a 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 28. § (1) bekezdése és 5. melléklet I. táblázat 3. pontjában megjelölt – a környezet- és település-egészségügyre, az egészségkárosító kockázatok és esetleges hatások felmérésére, a felszín alatti vizek minőségét, egészségkárosítás nélküli fogyaszthatóságát, felhasználhatóságát befolyásoló körülmények, tényezők vizsgálatára, lakott területtől (lakóépülettől) számított védőtávolságok véleményezésére, a talajjal, a szennyvizekkel, veszélyes hulladékokkal kapcsolatos közegészségügyi követelmények érvényesítésére, az emberi használatra szolgáló felszíni vizek védelmére kiterjedő – szakkérdés tekintetében szakvéleményt kért **Pest Megyei Kormányhivatal Szigetszentmiklósi Járási Hivatal Népegészségügyi Osztályától** (a továbbiakban: Népegészségügyi Osztály).

A Népegészségügyi Osztály PE-15/NEO/21227-2/2021. számú levelében megadta tájékoztatását, melyet a Környezetvédelmi Hatóság döntése kiadásánál figyelembe vett.

A **Népegészségügyi Osztály PE-15/NEO/21227-2/2021.** számú szakvéleményében megállapította, hogy a kérelem szerinti bányászati tevékenységnek **jogszabályi akadálya nincs, az jelentős környezet-egészségügyi terheléssel nem jár.** A 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet, a Ht., valamint az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről szóló 201/2001. (X. 25.) Korm. rendelet alapján megadott véleményét az alábbiak szerint indokolta meg:

„(...) A bányában foglalkoztatni tervezett létszám: 16 fő.

A telephelyen csak kommunális szennyvíz keletkezik. Mobil WC kerül kihelyezésre, melyet rendszeresen ürítenek majd. A mobil WC ürítését megfelelő időközönként szakszervíz látja el. A személyzet ivóvíz igényét ballonos szódavízzel és palackos ivóvízzel elégítik ki. A dolgozók tisztálkodása nem a bánya területén történik.

A bányaüzem működése során kommunális jellegű hulladékok mellett a technológiai berendezések, szállító és rakodó gépek karbantartásából származó hulladékok keletkeznek. A kommunális hulladékok gyűjtése telepített 3 m³-es acél gyűjtőkonténerben történik, melyet havonta (vagy igény szerint) cserélnék.

A kommunális hulladék mellett normális üzemi körülmények között kis mennyiségű veszélyes hulladék is keletkezik.

A terület fő vízgyűjtője a Duna, a vizsgált területtől Ny-ra, mintegy 13 km távolságra található, a Ráckevei (-Soroksári)-Duna, a vizsgált területtől mintegy 5- 6 km-re húzódik.

Az érintett terület ivóvízbázis hatósági határozatban kijelölt, illetve előzetesen lehatárolt hidrogeológiai védőterületét, védőidomát nem érinti. (...)”

PE-06/KTF/00240-2/2023 számú megkeresésében – tekintettel a 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 3. mellékletének 3. pontjára – a Népegészségügyi Osztály nyilatkozatát kértem a fentiek szerinti szakvéleményének fenntartása, vagy módosítása tekintetében, melyre válaszul PE-15/NEO/0185-2/2023. számon tájékoztatott, hogy korábbi szakvéleményét fenntartja.

A kulturális örökség védelme:

A környezetvédelmi hatóság a PE-06/KTF/15369-12/2021 számú megkeresésében a 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 28. § (1) bekezdése és 5. számú melléklet I. táblázat 4. pontjában megjelölt – *a kulturális örökség: nyilvántartott műemléki értékek, műemlékek, műemléki területek védelme, továbbá a nyilvántartott régészeti lelőhelyek, védetté nyilvánított régészeti lelőhelyek, régészeti védőövezetek védelmére kiterjedő* – szakkérdés tekintetében megkereste a **Pest Vármegyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály Örökségvédelmi Osztályát** (a továbbiakban: Örökségvédelmi Hatóság).

Az **Örökségvédelmi Hatóság PE/EPO/1290-2/2021** számú levelében megadott tájékoztatása szerint a tervezett bányanyitás örökségvédelmi érdeket közvetlenül nem érint, ezért az engedély kiadásához kikötések nélküli hozzájárulását adta.

PE-06/KTF/00240-5/2023 számú megkeresésében – tekintettel a 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 3. mellékletének 4. pontjára – az Örökségvédelmi Hatóság nyilatkozatát kértem a fentiek szerinti szakvéleményének fenntartása, vagy módosítása tekintetében, melyre válaszul PE/EPO/92-2/2023 számon tájékoztatott, hogy korábbi szakvéleményét fenntartja.

*

A Környezetvédelmi Hatóság az eljárása során vizsgálta a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet, illetve annak 6. és 7. számú melléklete alapján a telepítési hely és a feltételezhető hatásterületek érzékenységi, valamint a várható környezeti hatások jellemzőit. Összességében az eljárásba bevont szakhatóságok, valamint a Környezetvédelmi Hatóság a környezeti hatásvizsgálat során – a településrendezési eszközökkel való összhang hiányán túl – a tervezett tevékenységekkel kapcsolatban kizáró okokat tárt fel.

A Környezetvédelmi Hatóság megállapította, hogy a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 10. § (7) bekezdésében foglalt kizáró feltételek fennállnak: a tervezett tevékenység gyakorlása akadályozná a Programban meghatározott környezeti célállapotok elérését.

A Kiegészített Dokumentációban nem került – megjelölve, elkülönítve – ismertetésre olyan adat, amely a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 6. számú melléklet 7. c) pontja szerint minősített adatnak minősül, vagy amely Környezethasználó szerint üzleti titkot képez.

A Környezetvédelmi Hatóság a fentiek és a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet, valamint az Ákr. 80. § (1) bekezdése és 81. § (1) bekezdése figyelembevételével a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

A Környezetvédelmi Hatóság a határozatot a Kvt. 71. § (3) bekezdése alapján a hivatalában, a honlapján (<http://www.kormanyhivatalok.hu/kormanyhivatalok/pest>) közzéteszi, továbbá a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 10. § (3) bekezdése alapján megküldi **az eljárásban érintett települések jegyzőinek**

akik kötelesek a határozat kézhezvételét követő nyolc napon belül gondoskodni a határozat teljes szövegének nyilvános közzétételéről. Jegyzők a határozat közzétételét követő öt napon belül tájékoztatják a Környezetvédelmi Hatóságot a közzététel időpontjáról, helyéről, valamint a határozatba való betekintési lehetőség módjáról.

A tárgyi eljárás az Ákr. 43. § (2) bekezdése alapján teljes eljárásban került lefolytatásra. A környezeti hatásvizsgálati eljárás tekintetében az ügyintézési határidő a Kvt. 91. § (1) bekezdése szerint 105 nap. Az Ákr. 50. § (5) bekezdése alapján az ügyintézési határidőbe nem számít bele az eljárás szünetelésének és az ügyfél mulasztásának vagy késedelmének időtartama.

Fentiekre való tekintettel a Környezetvédelmi Hatóság jelen határozattal az ügy érdemében az ügyintézési határidőn belül döntést hozott, így az Ákr. 51. § (21) bekezdésében foglaltak alapján a PE-06/KTF/15369-3/2023 számú tájékoztatásban foglaltakhoz nem kapcsolódnak joghatások.

Környezethasználó az eljárás vonatkozásában a *környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól* szóló 14/2015. (III. 31.) FM rendelet 2. mellékletének 2. pontja alapján megállapított 1 350 000 Ft igazgatási szolgáltatási díjat megfizette.

Határozatom elleni fellebbezés az Ákr. 116. § (1) bekezdése alapján kizárt.

A döntés bírósági felülvizsgálatának lehetőségét az Ákr. 114. § (1) bekezdése és 112. § (1) bekezdése biztosítja.

A bíróság illetékességét a *közigazgatási perrendtartásról* szóló 2017. évi I. törvény [a továbbiakban: Kp.] 13. § (1) – (3) bekezdései alapján állapította meg a Környezetvédelmi Hatóság. A keresetlevél benyújtásának helye és ideje a Kp. 39. § (1) bekezdése alapján került meghatározásra.

A közigazgatási per illetékének mértékét az *illetékekről* szóló 1990. évi XCIII. törvény 45/A. § (1) bekezdése, megfizetésének módját a 74. § (1) – (1a) bekezdése határozza meg, az illetékfeljegyzési jogról a 62. § (1) bekezdés h) pontja rendelkezik.

A tárgyalás tartása iránti kérelem lehetőségéről való tájékoztatás a Kp. 77. §-án alapul, amely szerint, ha egyik fél sem kéri tárgyalás tartását, és azt a bíróság sem tartja szükségesnek, a bíróság tárgyaláson kívül határoz. Tárgyalás tartását a felperes a keresetlevélben, az alperes a védiratban kérheti. Ennek elmulasztása miatt igazolási kérelemnek nincs helye.

Azonnali jogvédelemre vonatkozó tájékoztatás a Kp. 50. § (1)-(3) bekezdésein alapul.

Azonnali jogvédelemre irányuló kérelemben részletesen meg kell jelölni azokat az indokokat, amelyek azonnali jogvédelem szükségességét megalapozzák, és az ezek igazolására szolgáló okiratokat csatolni kell. A kérelmet megalapozó tényeket valószínűsíteni kell.

Jelen határozatot a Környezetvédelmi Hatóság a *környezetvédelmi hatósági nyilvántartás vezetésének szabályairól* szóló 58/2019. (XII. 18.) AM rendelet alapján hatósági nyilvántartásba veszi.

Tájékoztatásul közlöm, hogy az Eüsztv. 9. § (1) bekezdése, valamint a 108. § (5) bekezdése alapján a 9. § (1) bekezdésében felsorolt ügyfél, szervezet, szerv, képviselő stb. elektronikus ügyintézésre köteles.

A Környezetvédelmi Hatóság környezetvédelmi feladat- és hatáskörét, valamint illetékességét a 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése, valamint 5. § (1) bekezdésének c) pontja és (2) bekezdése;

természetvédelmi feladat- és hatáskörét, valamint illetékességét a *természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről* szóló 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet és 2. § (1) bekezdése, valamint 6. § (1) bekezdésének c) pontja és (2) bekezdése szabályozza.

Jelen döntés a közléssel külön értesítés nélkül, a törvény erejénél fogva **véglegessé válik** az Ákr. 82. § (1) bekezdése alapján. A döntés közlésének napja az a nap, amelyen azt kézbesítették. Az Ákr. 85. § (5) bekezdés b) pontja értelmében a hirdetmény útján közölt döntést **a hatóság hirdetőtábláján** való kifüggesztését követő 15. napon kell közzétek tekinteni.

Budapest, 2023. augusztus 3.

dr. Tarnai Richárd főispán
nevében és megbízásából:

dr. Cserkúti Szabolcs s. k.
főosztályvezető

A kiadmány hitelélül:

Kapják: ügyintézői utasítás szerint.

Az eredeti papíralapú dokumentummal egyező.

Másolatot készítette:

Tulkán Ágnes

Pest Vármegyei Kormányhivatal

Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási

Főosztály

Ezen lap nem része az eredeti iratnak, kizárólag a jogszabályi megfeleléshez szükséges záradékolás megjelenítését szolgálja

